

63. évf., 2009. XI. 12., ára 50 dinár

33

Jó Pajtás

1492. november 12.

Kolumbusz fölfedezi Amerikát

Jó Pajtás

A jövő heti Jó Pajtás címlapja és posztere

A hét képe

Megemlékezések a megbékélés jegyében – avagy: mi jut erről a fotókarikatúsrítának az eszébe? Ez...

Szivác: Várjuk a sakkreménységeket

Mintegy 200 tanuló küzd majd szombaton szerkesztőségünk serlegeiért az Október 20. iskolában

Hagyományos sakkversenyünk iránt – amely több mint negyven évvel ezelőtt kezdődött – most is nagy az érdeklődés, úgyhogy a sziváciak akár rekordszámú részvevő fogadására is felkészültek. A szervezést idejében elkezdték a sakk-klub aktivistái Žarko Dragaš elnök vezetésével, valamint Predrag Milisavljević iskolaigazgató, a helyi közösség és a külai község támogatásával, és mindent megtettek, hogy zökkenőmentes legyen a találkozó, jól érezzék magukat a vendégek, és szép emlékekkel távozzanak Szivácról. Tíz nappal a verseny időpontja (november 14.) előtt – amikor e sorokat írtuk – már 26 iskola 130 diákjának a részvételét jelezte, de a határidő csak öt nappal később járt le, s várhatólag mintegy 200 sakkozót bejelentettek. Azok az iskolák, amelyek bármilyen okból mindeddig nem küldték el az írásos nevezést a szerkesztőségbe, a mai napon kivételesen még megtehetik elektromos úton (szerk@jopajtas.info), és szombaton utazhatnak Szivádra.

A vetélkedő színhelye az Október 20. Általános Iskola, ott várják a sakktehetségeket és vezetőiket reggel 8-tól 9 óráig, fél 10-ig

tart a reggeli, 10-kor kezdődik és 17 óra tájban ér véget a nagyszabásúnak ígérkező tudáspróba.

Többször is közöltük már, hogy most is egyéni vetélkedő lesz, hétfordulós svájci rendszerben, és bármelyik iskola akár egy-két sakkozóval is felléphet. Legtöbb öt fiút és három lányt szerepeltethet, mindegyikük teljesítményét figyelembe vesszük, és az egyéni eredmények alapján a pontok összeadásával megállapítjuk az iskolák csapatinak a sorrendjét is. A fiúknál a négy, a lányoknál a két legjobb egyéni teljesítményt vesszük alapul a csapatversenyben. Az útiköltséget a résztvevők, az ellátást a szervezők fedezik. A versenyzők sakkfelszerelést és sakkórát visznek magukkal, s mindannyian órára játszanak. Játszómánként 20-20 percet kapnak, és ha előbb nem, akkor zászlóeséssel ér véget a küzdelem. A lányok és a fiúk külön csoportban mérkőznek, a győztesek (az alsósok is) serleget, a legjobban helyezettek érmet, oklevelet és alkalmi ajándékot kapnak.

A sziváci vendéglátókkal együtt szeretettel várjuk az ifjú sakkritánokat!

Piszár József

Andrea, Noémi és Karina

Lea és Anita

Hunor és Huba

Alig két hónapja, hogy megkezdődött a tanév, az óbecsei Petőfi Sándor iskolában máris szép eredményekkel dicsekedhetnek. Ezek a díjazott tanulók nemcsak annyit tudnak, amennyit az órákon az iskolai tananyagból elsajátítanak, hanem annál jóval többet. Az órákon összegyűjtött ismeretanyag jó alapul szolgál arra, hogy ki-kí a maga érdeklődése szerint tovább tanuljon, kutasson, művelődjön. Erre az önművelődésre csak azok képesek, akik lelkesedni tudnak valamiért, valaminek a minél jobb megismeréséért, a nagyobb tudásért. Ebben az iskolában tudnak lelkesedni.

Szűcs Budai Engelbert magyartanár szaktermében szorgalmas kistudósítók, népmesemondók, kis újságírók, lapszerkesztők, színjátékosok, táncosok várnak rám. Itt van az ötödikes **Csernyák Hunor**, a hatodikos **Budai Andrea**, a hetedikes **Kéring Karina**, **Péter Lea**, **Vukov Anita**, és a nyolcadikos **Kovács Noémi**.

Az adai Szarvas Gábor Nyelvművelő Napok rendezvényei közé sorolhatjuk a tavasszal meghirdetett nyelvi pályázatot is. Az általános iskolások **Miért tetszik** címmel, írhattak fogalmazást. A pályázaton jól szerepelt Huba, aki már tavaly is jeleskedett a hasonló kutatómunkát igénylő pályázaton.

– Az idén a kedvenc szavunkról kellett írni – magyarázza Huba. – Nekem a legkedvesebb a horgászás, mivel nagyon szeretek pecázní. Azt írtam, azért tetszik, mert megnyugtat. Mikor az iskolában a tanárok földidegesítenek, lemegyek a Tiszára, s ott megnyugszom. Kedves szavam még az apa, anya... Versek után is kutattam ezekkel a szavakkal kapcsolatban, s szép költeményeket találtam a legszebb szóhoz illőket, s azt is leírtam a dolgozatomba. Tetszik például Britt G. Hallqvist verse:

Miért?

Miért hívják a széket
éppen 'széknek'?

Miért mondjuk a késre, hogy 'kés',
és honnan tudjuk, hogy a boglya
'boglya'?

Ki adott nevet a dolgoknak legelőször?

Ki volt a Névadó?

Ki mutogatott rá mindenre:

„Ez kő, ez fű, az fenyő?”

Talán a dolgokat nem is így hívják
igazában.

Talán szomorúak is, hogy nem
mondhatják:

„Ne higgyetek a Névadónak!
Sokkal szebb nevünk van
igazában!”

– Anyukám meg a magyartanárom átnézte a dolgozatomat, s úgy küldték el Adára.

Szeretünk írni, mesét mondani, olvasni, táncolni, szerepelni...

Avagy: önképzés, önművelés

Harmadik lettem. Az iskolában is tanulunk angolul, de én még privát angol iskolába is járok, ahol év végén bizonyítványt is kapok. Mivel vonz a fizika is, lehet hogy gépészmérnök leszek. De ki tudja, mikor veszem hasznát az angol nyelvtudásomnak. Ezzel a képesítéssel angolt is taníthatok valamelyik iskolában.

– Engem is érdekel az angol nyelv – veszi át a szót Andrea. – Szeretném még jobban elsajátítani, ezért az interneten keresek olyan oldalakat, amelyek segítségével tanulhatok angolul. Van fordítóprogramom, és le is fordítom, amit éppen nem értek. Ha nagy leszek, szeretnék kijutni Angliába, hogy tökéletesísem az angol nyelvtudásomat. Nagyon szeretek táncolni is, újabbnál újabb koreográfiákat készítek.

Noémi a Figyelő diáklap főszerkesztője. Az természetes, hogy szeret fogalmazni. Minden számban jelenik meg írása.

– Nekem megtiszteltetés, hogy főszerkesztője vagyok a Figyelőnek – meséli Noémi –, s szinte minden számban jelent már meg versem vagy fogalmazásom. Főleg a szerelmes fogalmazásaim a jók, ahol burkolton írom le az élményeimet. Újságíró szeretnék lenni. Mivel nyolcadikos vagyok, pályát kell választanom. Közgazdasági középiskolába iratkozom, mert mint könyvelő dolgozom majd a szüleim cégénél. Az újságírás megmarad: közben írogatok. Különböző hat éves korom óta tanulok angolul, a világháló segítségével én is szoktam bővíteni a tudásomat, úgy, mint Andrea.

– Hunor, Lea, Anita és Karina ott voltak a népmesemondó versenyen, melyet a Nép-könyvtár szervezett a népmese napján.

– Velem a mamám szeretette meg a mesét még kis koromban – magyarázza Karina –, de mikor már tudtam olvasni, én olvastam a hűgönnak, meg többször a mamámnak is. Második koromban már népmesemondó versenyen is részt vettem. Az idén, a népmese napján az elődöntőn harmadik lettem, eljutottam a döntőre, de ott már nem értem el helyezést. Ez nem vette el a kedvemet, tavaszra megyek a zentai népmesemondó versenyre. Nagyon sok szép élményem van a táncpallosban is, mert nagyon szeretek táncolni. Bartuc Csilla a táncmestrem. Tatáron szólótáncot táncolok majd. Sok helyre eljutottam már, mikor Győrújbaráton táncoltunk, Bécsbe is kirándultunk.

– Nekem kiskoromban anyukám sok mesét

olvastott – kapcsolódik a beszélgetésbe Hunor –, ő szeretette meg velem Benedek Elek meséit. Még a tanító nénivel választottuk ki tavaly azt a mesét, amlyikkel az elődöntőn első, a döntőn második lettem az én korcsoportomban. Engem különösen a biológia érdekel, ez a kedvenc tantárgyam. Megismerkedtünk már a mikroszkóppal is. Szeretek az állatokat, még a békát is meg merem fogni. Van egy gabonasiklóm, terráriumban tartom, s fehér egereket etetem.

Vonz az orvosi pálya. Orvos leszek. Egyszer műtöttem, akkor határoztam el, hogy sebész leszek. Minden olyan filmet megnézek, ahol orvosokról van szó.

A Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben néptáncot táncolok, s nemrég Egerben léptünk föl. Láttam a várat is.

– Még mindig nagyon szeretem a meséket – mondja Anita –, anya szeretette meg velem, sokat olvastott nekem. Mikor ötödikes voltam a Duna Tévé meseismereti versenyére készültünk, kétszáz mesét elolvastam. A Nép-könyvtárban a mesemondó versenyen harmadik lettem, s nagyon örülök az eredménynek. Tavaszra a zentai mesemondó versenyen is ott leszek.

Tagja vagyok az iskola színjátszó csoportjának, s szeretek szerepelni. Nekem már nincs lámpalázam, ha kiállok a közönség elé. Táncolok is a kultúrkör tánc csoportjában, Bogárné Renátánál latin-amerikai táncokat tanulok. Jártunk már Pulában, Győrben, Bécsben. Rengeteg föllépésem volt. Kamatoztatni szeretném a tapasztalataimat. Nem döntöttem még, de lehet, hogy színésznő leszek.

– Első lettem a mesemondó versenyen, s én is nagyon örülök. Sokat kutattam a megfelelő mese után, mire megtaláltam a nekem illőt, a Zöld borsót. Több éve szavalok, tagja vagyok a színjátszó csoportnak. Nagyon szeretek a próbákra járni, nekem az kikapcsolódás. Az újságírás is vonz. Szeretek fogalmazni, a Figyelőben is mindig jelennek meg írásaim. Most a szerelem az aktuális téma. A nyáron jártam a drámapedagógiai táborban, s nagyon megtetszett a gyerekekkel való munka. Imádok olvasni is. Jelenleg a tiniregényeket bújom. Annyi minden érdekel, de lehet, hogy én is színésznő leszek, ha nagy leszek – fejezi be a beszélgetésünket Lea.

Koncz Erzsébet

Bunyóóóó!

Kisebbségi nézeteltérések a diákok életében is előfordulnak. Ezeket az összecsapásokat sok módon el lehet simítani, egy békés hangvételű beszélgetéstől kezdve egészen a verekedésig. Aki nyugodtabb természetű, az igyekszik kerülni a veszekedést, verekedést, aki viszont temperamentusabb, hát nem kell sok hozzá, hogy bemancsoljon egyet a másiknak. Természetesen a különféle nézeteltérések tisztázására nem a fizikai erőszak a legjobb megoldás, mégis, sokszor szakítja meg az iskolafolyosók lármáját a felharsanó kiáltás: Bunyóóóó van!

Mi lehet a verekedések hátterében? Hogyan lehet megoldani a konfliktusokat? Miért van az, hogy míg az egyik diák képes megbeszélni a másikkal adódó problémáit, addig mások minden apróság miatt nekiesnek a társuknak? A kérdésekre a szabadkai Széchenyi István iskola nyolcadikosai, **Akánovity Alexandra, Csákány Adrianna, Zódi Zsanett, Hegedűs Teodóra, Szabó István és Krivácsai Kornél** próbáltak meg válaszolni.

– A verekedések teljesen megszokottak már. Szerintem kis dolgokból alakulnak ki, épp ezért nincs is rájuk szükség. Míg a lányok képesek megbeszélni a dolgokat, a fiúk a könnyebb utat választják, vagyis verekszenek. Szépen is meg lehetne oldani a problémákat, de a legtöbb diák erre nem képes, vagy nem akarja. Van, aki szándékosan provokál másokat, és van, hogy az egyik véletlenül meglöki a másikat, és ezért csapnak össze. A lányok között is adódik néha konfliktus, általában egy fiú miatt. A verekedések ritkák, de például kiközösítenek valakit, ami úgyszintén rossz dolog, néha rosszabb, mintha egymásnak esnének – mondja Adrianna, aki már átélte ilyesmit.

Alexandra szerint egyes helyzetek túlreagálása abból is fakadhat, hogy az a valaki túl feszült, vagy valamilyen családi probléma áll

a háttérben, így sok negatív érzést otthonról hoznak a gyerekek.

– Én általában megpróbálom először észérvekkel rendezni a dolgot, igyekszem kerülni a konfliktusokat. Leülünk, és megbeszéljük, ez a jó megoldás. Valahogy a fiúk körében divattá vált, hogy minden ok nélkül egymásnak esnek, persze néhány esetben komolyabb dolgok vannak a háttérben. A lányoknál a kirekesztés elég jellemző, és nagyon tud fájni. Ilyenkor sokáig rágódunk rajta, mi lehet a baj, miért nem fogadnak el, vagy miért nem szeretnek. Persze itt arról is szó lehet, hogy valaki féltékeny vagy irigy ránk, ezért csinálja ezt – véli Alexandra.

– Szerintem az agresszió mögött a családi háttér áll – véli Kornél. – Ebből ered a legtöbb verekedés, összetűzés. Én is próbálom elkerülni a konfliktusokat, vagy megbeszélem a dolgokat, vagy megpróbálom nem tudomást venni a piszkálódásról, de van, aki a durvább eszközöket választja és persze engem is ki lehet hozni a sodróból. A lelki terror rosszabb, a fizikain gyorsan átesünk, és megy az élet tovább. A lelki fájdalom feldolgozásában általában egy jó barát tud sokat segíteni, és néha a szülők is, míg a tanárok nem igazán megértőek, ezért nem is fordulunk hozzájuk. A legtöbb dolog egymás között intézzük el, vagy jönnek a lányok és kibékítenek minket.

Teodóra úgy gondolja, hogy a legtöbb tanuló nem szívesen fordul a tanáraihoz vagy a felnőttekhez, ügyeiket inkább lerendezik egymás között.

– Ha olyanokkal van gondom, akiket ismerek, én sem kérek segítséget. A legtöbb esetben jobb is, ha a felnőttek nem avatkoznak bele a történetekbe, de néha szükség van a segítségükre. Volt rá eset, hogy én békítettem ki másokat, legtöbbször sikerrel. Egy tanár már nehezebben boldogulna, mint egy közeli

barát. Én is konfliktuskerülő vagyok, akit nem szeretek, inkább elkerülöm, ahelyett, hogy piszkálni kezdeném, bár sokan élvezettel bántanak, csúfolnak másokat, mert erősebbnek érzik magukat, vagy nem tudnak mit kezdeni magukkal. Szerintem mindenképpen büntetést érdemelnek az ilyen tanulók.

István szerint is mindennaposak a konfliktusok, de általában semmi komolyabb nincs a hátterében.

– Ez a túlzott érzékenység nem jó, kis dolgokból csinálunk nagy problémát, és néha elég durván oldjuk meg, de néha van komoly háttere is. Például az állandó sértegetést, piszkálódást, csúfolódást nem lehet a végtelenségig tűrni – mondja Isu. – Bár igyekszem kerülni a verekedéseket, megtörténik, hogy belekeveredek, és ilyenkor visszaütök. Ezek a verekedések néha elég komolyak, és néha nagyon tudnak fájni. És persze ha megvernek, a fizikai fájdalom mellett ott a lelki fájdalom is, mert az ember megalázva érzi magát. Mindenki körülvesz bennünket és szurkolnak, ahelyett, hogy szétválasztanának minket. Aki alul marad, azt kinevetik. De ha a lányok verekednek össze, abba mi nem szólunk bele, sőt érdekes nézni őket – nevet Isu.

– Mostanában elég sok a feszültség, néha elég annyi is, hogy valaki csúnyán néz a másikra, és már veszekednek, verekszenek is – állítja Zsanett. – Sokszor nagyon sokat számít a családi háttér is, aki elveszítette az egyik szülőjét, vagy elváltak a szülei, az néha agresszívebb, mint mások. Én megpróbálom békés úton rendezni a problémákat, ez általában jó módszer. Szerintem is a lelki terror sokkal rosszabb, mint néhány pofon. Ilyen még nem történt velem, de nem is szeretném átélni. A suliban viszont semmi szükség a verekedésekre, a békés megoldásra kell törekedni.

Sztojánovity Livia

Madárvándorlás kérdőjelekkel (2.)

A New Scientist egyik nemrég megjelent cikke arról a feltételezésről adott hírt, hogy kémiai irányítót is használnak vándorlásaik közben az állatok. A biológiai irányítók működését vizsgáló kutatók egyik csoportja szerint bizonyos szövetekben mágneses molekulák találhatóak, amelyek egyszerűen miniatűr mágnesűként működnek. Mások úgy vélik, hogy az állatok érzékelik a biokémiai reakciók menetében beálló változásokat, amelyeket az eltérő mágneses mező okoz. Ez ugyanis széles körben megváltoztathatja a kémiai reakciók folyamatát. A madarak, a kétéltűek és a hullók navigációját például az segíti, hogy érzékelik a Föld mágneses mezejének parányi eltéréseit. A tengeri teknősök olyan csekély változásokra is reagálnak, amelyek nem érik el a tipikus geomágneses mező 0,2 százalékát sem. Azt azonban senki sem tudta bebizonyítani, hogy miképpen működhet ez a biológiai irányító. A mágneses mező által befolyásolt kémiai reakciók ugyanis véletlenszerűen szóródnak, ráadásul a hőmérséklet változásának hatására is módosulhatnak.

A vonulási útvonalak maguk is sokfélék. A madarak többsége, elsősorban az énekesek, nem szűk, hanem széles arcvonalon halad a teliölerület felé. Az útba eső leszállóhelyek táplálékészleleteinek hasznosítása szempontjából ez a vonulási mód előnyös. Az ilyen fajok a Földközi-tengert a legkülönbébb helyeken szelik át, és szétszórtan repülnek a Szahara fölött is, ahol az oázisok és a cserjés félsivatagi részek kínálnak szűkös táplálékos lehetőséget.

Azok a főként nagy testű madarak (gólyák, darvak, sasok, darázsölyv stb.), amelyek sokszor szárnycsapás nélkül, vitorlázva vonulnak, csapatokba rendeződve vagy egyesével-kettesével keskeny útvonalon haladnak. E vonulási mód lényege, hogy spirálvonalban magasra emelkednek a délelőtti, felszálló légáramlatok (termikek) révén, majd vitorlázhatnak a cél felé. Jobbára a szárazföld fölött haladnak, s a tengereket a legszűkebb helyeken, a szorosoknál szelik át. Ekképp a Boszporusznál, Szicíliánál és Gibraltárnál tölcserűen összefutnak útjaik.

Több évtizedes gyűrzési eredmények kiértékelése vezetett el a partimadarak vonulási útvonalainak feltérképezéséhez. Ezek rendszerét a nyolcvanas évek elején sikerült megfejteni. A szakemberek megállapították, hogy vonulási

folyosóik tágasabbak, néhol több száz kilométer szélesek. A különböző cankok és partfutók így repülnek a sarkvidéki tájakról a trópusig.

A madárvonulás legfontosabb célja az, hogy bőséges táplálékot kínáló környezetben nőhesenek fel az utódok. Trópusi körülmények között rendszerint kisebb és szétszórt a táplálékészlet, a megtalálása időigényes, s a megszerzésére alkalmas órák száma is kevesebb. Későn virrad, korán sötétedik, s minthogy a déli órák hősége kimerítő, ezt az időszakot a madarak inkább pihenéssel töltik. Az erdőlakó madarak csupán egy délelőtti és egy délutáni háromórás (7 és 10, illetve 14 és 17 közötti) időszakban tevékenyek.

Ezzel szemben a mérsékelt övi, de még inkább a sarkvidéki térségben nyáron hosszú a nappal, s ez több táplálék megszerzését teszi lehetővé, következésképp a fiókák nagyobb számban és rövidebb idő alatt cseperedhetnek fel. A tundrán oly könnyű a táplálék megszerzése, hogy a szikeseinken is átvonuló temminck partfutó (*Calidris temminckii*) tojója két fészekaljra rak egymás után. Egyiket maga költi, a másikat a hímre bizza. Ilyenformán egy időben nevel fel két fészekaljat ugyanaz a madárpár. A vonulás másik célja a megfelelő táplálékellátottságú telelőhely megtalálása.

A fentiekől eltér a vedlési célú vonulás. Főként a récékre és ludakra jellemző, hogy olyan táplálékban gazdag, ragadozóktól mentes helyet keresnek fel, ahol sor kerül a néhány hétig tartó tollváltásra. E madarak rendszerint a hosszú évek óta látogatott helyekre vonulnak.

A gyakran több ezer kilométeres vándorút legfontosabb energiaforrása a zsír. A madártest különböző részein – a bőr alatt és a zsigerekben – vannak a zsírraktárak, amelyek akkumulátorként működnek.

Temminck partfutó

Tanulságos a honi madárvonulási naptár tanulmányozása is. A korán érkező madarak sorát már februárban a bíbic és a mezei pacsrta nyitja. Március elején érkezik a gulipán, a széki lile és a piros lábú cankó. Ekkor jönnek az átvonuló pajzsos cankók első csapatai is. Március közepén, a fűzbarka virágzása idején érkeznek meg az első csilpcsalpfűzikék, s nő az átvonuló vörösbegyek és énekes rigók száma. Korán, rendszerint március 20-án megjön a búbos banka is. Ez idő tájt itt vannak a fehér gólya előőrsei. Március végén feltűnhet az első füstifecske. Április elején itt a kakukk, bár csak néhány nappal később szólal meg, vele egy időben érkezik a barátposzáta. Április 10-e táján megszólal a fülemüle, a hónap

Sarki partfutó

végén itt a sárgarigó és a karvalyposzáta. Május elején érkezik a kis őrgébics és a gyurgyalag. A legkésőbb érkező énekesmadarak sorát május 20-a körül zárja a halvány geze és olykor a pásztormadár. Ugyanekkor jelennek meg a sarkvidéki tundrán fészkelő partimadarak átvonuló csoportjai, amelyek már június elején továbbvonulnak. Ezzel fejeződik be a tavaszi vonulás.

A vonulás nélküli időszak úgyszólván csak két hétig tart, mert már június 20-a táján kezdetét

Nagy lilik

veszi az őszi vonulás. A pajzsos cankók hímjei ugyanis a párzást követően visszaindulnak az északi fészkelőterületekről. Nem vesznek részt az ivadék gondozásban, s hogy a fiókák elől ne fogyasszák „feleslegesen” a táplálékot, elindulnak dél felé. De a költésben részt nem vevő egyéb partimadár fajok is már akár június végén visszaindulnak, amilyen a réti és a füstös cankó. Legtöbbjük azonban szeptember végéig repül át hazánkban. Az énekesmadarak vonuló hullámai júliusban és augusztusban érkeznek meg. Nagy tömegben vonul át mocsarainkon a foltos nádiposzáta, az erdei élőhelyeken a sisegő fűzike, később, szeptemberben a vörösbegy, majd októberben az erdei pinty. Október a daruvonulás fő időszaka. Számos récefaj szintén ekkor vonul át tömegesen, s ilyenkor érkeznek a nagy lilik első csapatai is.

A vonuló madarak megőrzése csak akkor lehet hatékony, ha a vonulás során, valamint a telelőhelyükön fokozott védelemben részesülnek. Ez csak a természetvédelem széles körű nemzetközi összehangolásával oldható meg. Erre a célra jött létre a vándorló vadon élő állatfajok nemzetközi védelmével foglalkozó kormányközi megállapodás, a Bonni Egyezmény.

Búbos banka

Surrogó tollgolyó

Egy régi mesében a madarak királyt választottak, s hogy kié legyen a méltóság, az döntötte el, hogy melyikük száll a legmagasabbra. Az ökörszem azonban a sas szárnya alá bújt, s onnan kiröpülve az utolsó pillanatban megelőzte, így ő lett a király...

Hogy miért éppen ökörszemnek hívják? A válasz kézenfekvő és logikus: mert akkora, mint egy ökör szeme. Manapság persze egyre kevesebben vannak már, akik láttak ökröt, főleg nem olyan közelről, hogy tudják, mekkora is a szeme. Azt azonban látatlanban is sejtjük, hogy az ökör jókora állat, tehát látószerve nyilván nagy, madárnak viszont kimondottan kicsi. Mondjuk ki számszerűen is, hogy mit jelent ez a kicsinység: az ökörszem hossza 9-10 cm, testtömege (ha ezt egyáltalán tömegnek lehet nevezni) nagyjából ugyanennyi gramm, szárnyfesztávolsága pedig 15 cm körüli. Európa egyik legparányibb madarával van dolgunk tehát; nála már csak a királykák kisebbek.

Farka egészen kurta, s azt is peckesen felfelé csapva hordja. Tollazata fahéjbarna, sűrűn csíkozott, egyáltalán nem hivalkodó: összhangban áll rejtőzködő életmódjával. Ezt a madárkát nem könnyű megpillantani, és még nehezebb tartósan szemmel követni: időnként egy villanásra megjelenik, csapongva surran ide-oda, és mire az ember fejében tudatosodhatna, hogy ez most

itt egy ökörszem volt, már el is tűnt a bozót sűrűjében. Pedig az ökörszem nem különösebben ritka madár: elsősorban vízközelei erdőkben, patak völgyekben költ, de a kerteknek is gyakori látogatója.

Mindennapi betevőjét a sűrű aljnövényzetben keresi, ahol könnyen menedéket is találhat. Vékony, hegyes csőre arról árulkodik, hogy főként rovarláplálékon él: finom, érzékeny „csipeszével” ügyesen ki tudja piszkálni rejtékhelyükről a hernyókat, pókokat, rovarpetéket. A hideg évszakban, amikor nem jut elegendő ízeltlábúhoz, bogyókat is csipeget. Az ökörszem ugyanis nem vándorol el ősszel, hanem állandóan itt marad nálunk. A költési időben magányosan élő madarak ilyenkor akár csapatosan is menedéket kereshetnek a kihelyezett fészkekben.

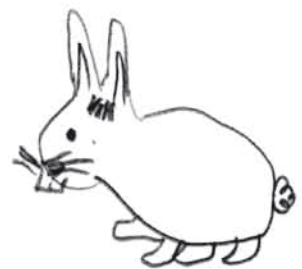
A hím ökörszem éneke jellegzetesen csengő, trillázó, és néha olyan hangos, hogy az ember szinte attól fél, hogy az apró énekes tüdeje menten szétreped. A nótázás mellett azonban a hím az építészetben is jeleskedik: ő rakja a gömb alakú, mohából, száraz fűszálakból készült fészket a vízmosza gyökerek közé vagy a szederindák sűrűjébe, általában igen alacsonyan a talaj fölött. A kotlás viszont egyedül a tojó dolga, aki kerekén két hét alatt költi ki a 6-7 tojásból álló fészkealjzat. A fiókák további 15-19 napig maradnak a fészkekben, vagyis az egész családalapítási folyamat lezajlik egy hó hónap alatt. Nemritkán megesis azonban, hogy a biztonságos, puha, meleg fészket féltucatnyi kis ökörszem helyett egyetlen, jöltáplált kakukkfőka hagyja el...

Csillagszemű fókák

A fókák vélhetőleg úgy tájékozódnak tengeri útjaik során, ahogyan régen a tengerészek: a csillagok állását megfigyelve határozzák meg útvonalukat. Ezek az állatok ugyanis – hasonlóan például a bálnákhoz – úszás közben időnként kidugják fejüket a vízből és körülnéznek. A dániai Odense egyetemének kutatói egy kísérlettel próbáltak meg bizonyosságot szerezni arról, hogy vajon mire figyelnek ekkor a tengeri ragadozók. Két borjúfőkát raktak egy fedett medencébe, amelynek kupolájára az északi félteke mintegy hatezer látható csillagzatát vetítették ki. A tudósok lézerezéssel jelölték ki egy csillagot a fókák számára, és megjutalmazták őket, ha feléje úsztak. A „kísérleti alanyok” ezt akkor is sikerrel teljesítették, ha a csillagképek „forogtak” a kupolán.

Siskás

Az én kedvencem egy nyuszi. 2009. szeptember 9-én kaptam. Nagyon édes, mert a fején nagyon sok szőrszál van, és úgy néz ki, mintha haja lenne. Hát innen kapta a nevét. Zabot és kukoricát eszik, és vizet iszik. Mindennap adok neki friss fűvet. Én nagyon szeretem.

Gajdos Rita, Ada

HOROG

Leánykancér

Rutilus pigus virgo (Heckel, 1852)

Ismertetőjegyek. Mérsékelt magas, oldalról lapított testű hal. Legnagyobb magasságát a hátrasimított mellúszó végénél, tehát még a hasúszó kezdete előtt eléri. Hátúszójában 9–12 elágazó sugár van, kezdete a hasúszó alapjának hátsó szélével esik egy vonalba. Farkalatti úszója kevéssel a hátúszó alapja mögött kezdődik, benne 10–13 osztott sugár található. Szája kicsi, félig alsó állású. Szeme is kicsi, a szemgyűrű fehéres, nem narancsos. Enyhén ívelt oldalvonalán 44–49 pikkely számolható. Az idősebbek has-, anális és farokúszója vöröses vagy narancsos színezetű. Nagyobb példányai 20–30, kivételesen 40 cm hosszúak.

Hasonló fajok. Leginkább a bodorkával téveszthető össze, de annak a szája csúcsba nyíló, szeme nagyobb, és szemgyűrűje rendszerint narancsos árnyalatú. Félig alsó állású szájuk miatt a fiatal példányok a nyúdomolykóhoz és a vaskos csabakhoz is hasonlítanak, de utóbbiak pikkelyei apróbbak, számuk az oldalvonalon 50 fölött van. A vörösszárnyú keszeg szája felső állású, hátúszója jóval a hasúszók alapja mögött kezdődik. A jászkeszeg szája csúcsba nyíló, pikkelyei apróbbak, számuk az oldalvonalon 55–60. A sujtásos küsz szája csúcsba nyíló, anális úszója hosszabb, 15–17 osztott sugár támasztja.

Környezet. Tipikus környezetét a folyók sebesebb sodrású, kavicsos és sóderes medrű, üledéktől mentes szakaszai adják. Nagyobb folyókon ez a paduc- és márnázónát, kis folyókon a domolykózónát jelenti.

Táplálék. Magányosan vagy néhány példányból álló kis csapatokban a mederfenéken keresi táplálékát, ami kisebb gerinctelenekből, főként rákokból, rovarlárvákból és puhatestűekből áll.

Szaporodás. Ivarérettségét 3–4 évesen éri el. Márciustól májusig szaporodik, amikor a tavaszi áradás előtti a folyók hullámterét. A hímek nászidőszakban több sorban elhelyezkedő töviszerű nászkiütéseket viselnek. A főmedret elhagyó anyahalak a vízzel borított ártéri növényzetre ívnak. Az ikraszemek száma példányonként átlagosan 25–30 ezer, átmérőjük kb. 2 mm.

Jelentőség. Ritkasága miatt gazdaságilag nincs jelentősége, természeti értéke viszont megkülönböztetett figyelemre érdemesíti. Európa ritka és sebezhető halai közt tartják számon, mivel kizárólag a Duna vízrendszerében él.

Harka Ákos–Sallai Zoltán:
Magyarország halfaunája című könyv nyomán

Nyári élmény

Az egyik nap reggel hatkor felkeltem és elmentem a Moháti hídra pecázni. A hídról horgásztam. Nagyon sok ezüstkárászt fogtam. Dél körül hazamentem, és megpucoltam a halakat. A nagy melegben a szobámban tévét néztem és olvastam. Délután elmentem a szomszédba játszani. Ott horgászbottokat szereztem. Estefelé apuval úszóedzésre mentünk.

Ez volt a legszebb napom.

Séri Szabolcs, 3. osztály,
József Attila iskola, Bácskertes

A nyári szünidő

Egy nap horgászni mentünk a papámmal. Hajnali négykor indultunk. Amikor odaértünk a Stukába, beszálltunk a csónakba, és a kastélyhoz hajóztunk. Beszereltünk, és már jöttek is a halak. Tizenhat ezüstkárászt fogtunk és huszonegy vörösszárnyút. Később visszaveztünk a Stukába. Elfogyasztottunk egy üdítőt, és vidáman hazavittük a halakat. Megtisztítottam a pikkelyétől az összest. A fáradtságtól korán elaludtam.

Ez a nap volt számomra a legszebb ezen a nyáron.

Guzsvány Henrik, 3. osztály,
József Attila iskola, Bácskertes

Mi fán terem a „babuska”

Halismertetőnk még nem ért el az ezüstkárászig, a leginkább használatos rendszerint szerint erre jóval később kerül majd sor. Ennek ellenére kénytelenek vagyunk már most foglalkozni vele. Írásaitokban – melyekkel mind számbelileg, mind színvonalukat tekintve elégedettek vagyunk – gyakran írtok babuskát. Számunkra is ismert ez a halnév, de... Valójában az ezüstkárás igen sok népies elnevezésének egyikéről van szó. Előrebocsátjuk, népiesen nevezni a halakat szabad. De ez a gyakorlat pontatlanságokat hordoz magában, és félreértés táptalaja lehet. Minden halnak van tudományos (latin) neve, és minden nyelvben van egy(!) hivatalos neve. A magyarban a szóban forgó hal hivatalos neve **ezüstkárász**. A babuska (persze nem ilyen helyesírással) román szó, és a bodorkára vonatkozik. Nem vesszük hibának, ha továbbra is „babuskáztok” írásaitokban, de ki fogjuk javítani. Aztán alkalomadtán elmondjuk azt is, miért jó, ha sokat fogtok belőle. Még akkor is, ha az ezüstkárászozással immár nemigen foglalkozhattok. Sebaj, majd tavaszra! Addig pedig tanuljatok ezüstkárászt mondani. Meg írni. Mert így helyes. Jó fogást!

Buzás Mihály

November 12.

Ma Jónás, Renátó, Krisztián, Emil, Renáta, Emilián, Jozafát, Líviusz, Márton, Aba, Abád, Abbás, Abod, Bács, Emánuel, Hümér, Keresztély, Levente, Tihamér napja van.

Renátó

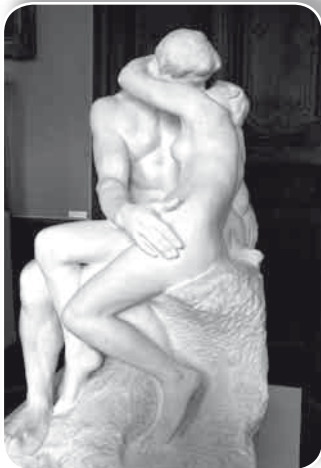
Latin eredetű név, a Renátusz olasz formájából származik. Jelentése: újjá-született.

Hümér

Magyar nyelvújítók, a Fidél név magyarítására a hú melléknévből alkoták, jelentése: húséges.

1947 (62 éve történt)

Londonban 82 éves korában meghalt Orczy Emma bárónő, magyar származású angol dráma- és regényíró, akinek leghíresebb műve, a The Scarlet Pimpernel (A Vörös Pimpernel) a XX. század egyik legnépszerűbb alkotása volt.

1840 (169 éve történt)

Megszületett Auguste Rodin francia impresszionista szobrász (A csók, A gondolkodó).

1929 (80 éve történt)

Megszületett Grace Kelly amerikai színésznő, monacói hercegnő (Gyilkosság telefonhívásra).

November 13.

Ma Szilvia, Jenő, Miklós, Eugén, Kilián, Arkád, Bulcsú, Kilény, Szaniszló, Szolón napja van.

Szilvia

Latin eredetű név, a Szilviusz férfinév női párja, jelentése: erdő, erdei.

Kilény

A Kilián régi magyar alakváltozata.

1789 (220 éve történt)

Benjamin Franklin egy barátjának a következő szavakat írta: Semmi sem biztos a világon, csak a halál és az adó.

1955 (54 éve történt)

Megszületett Whoopi Goldberg (eredeti nevén: Caryn Johnson) amerikai színésznő (Ghost, Apáca-Show).

1968 (41 éve történt)

Az angliai mozik bemutatták a Beatles animációs filmjét, a Yellow Submarine-t.

November 14.

Ma Aliz, Vanda, Huba, Klementina, Jozafát, Erzsébet, Szidónia napja van.

Aliz

Héber, germán, francia, angol eredetű. Az Alice névből származik, mely az Adelheid, Alexandra, Aloysia, Elisabeth nevek önállósult francia és angol becézője. Jelentése: nemes, harcos, bölcs.

Jozafát

Héber eredetű bibliai név, jelentése: Jahve ítélt.

Szidónia

Föníciai eredetű, a név jelentése Szidón föníciai városból való nő.

1859 (150 éve történt)

Elkészült a fizikus és feltaláló Jedlik Ányos dinamója.

1851 (158 éve történt)

Megjelent Herman Melville regénye a Moby Dick.

1962 (47 éve történt)

Elvis Presley It's Now or Never (O Sole Mio) című dalából már az első héten 780 ezer darabot adtak el.

November 15.

Ma Albert, Lipót, Artúr, Gertrúd, Dezső, Alberta, Albertina, Bogáta, Ladomér, Leopold, Leopoldina, Richárd, Ányos napja van.

Bogáta

Szláv, magyar, latin eredetű név, a Bogát férfinév női párja, jelentése: gazdag.

Ányos

Görög, latin eredetű név, a Anianus név megmagyarosodott formája, jelentése: bántó, zsarnoki.

Whoopi Goldberg

1580 (429 éve történt)

Marosillye várában megszületett Bethlen Gábor erdélyi fejedelem, aki Gyulafehérváron akadémiát és jelentős kulturális központot hozott létre. 1629-ben, pont 49. születésnapján halt meg Gyulafehérváron.

1630 (379 éve történt)

Regensburgban meghalt Johannes Kepler német csillagász, aki meghatározta az égitestek fény sugarának törését áthaladva az atmoszférán, valamint a szemlencse és a szemüveg optikai törvényeit.

1887 (122 éve történt)

Megszületett Áprily Lajos költő, műfordító.

November 16.

Ma Ödön, Ágnes, Péter, Őrs, Margit, Alfréd, Gertrúd, Agnéta, Ede, Otmár, Hilda, Edmond napja van.

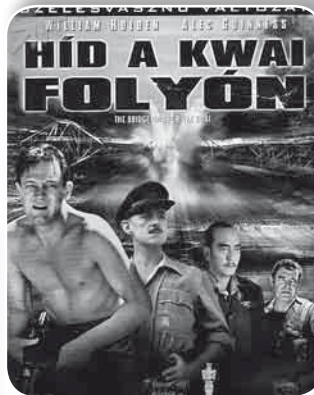
Gertrúd

Germán eredetű név, jelentése: dárda erő, varázslónő, vagyis a dárdák varázslónője.

Ede

Német eredetű név, az Edvárd, Eduárd név rövidüléséből önállósult. Jelentése: birtok, vagyonörzés, védelem.

1981 (28 éve történt)

Meghalt William Holden Oscar-díjas filmszínész. Ismertebb filmjei: Pokoli torony; Híd a Kwai folyón, Menekülés Fort Bravoból, A 17-es fogolytábor (Oscar-díj legjobb férfi főszereplő 1954).

1717 (292 éve történt)

Megszületett Jean-Baptiste Le Rond d'Alembert francia filozófus, matematikus, az Enciklopédia egyik szerzője.

November 17.

Ma Hortenzia, Gergő, Zágon, Ildikó, Ede, Dénes, György, Hilda, Zakeus, Viktória, Szalóme, Gergely napja van.

Ildikó

Germán eredetű magyar név, jelentése: harcos. Attila hun király második felesége, a germán mondákból is ismert Krimhilda (Kriemhilda, Kriemhilde, Kriemhild) nevének rövidülése a Hilda, Ilda, s ennek már a latin nyelvű forrásokban előforduló alakváltozata az Ildico. Csak a magyarban vált használatos női névvé, Arany János hun tárgyú eposza, a Buda halála nyomán.

Zakeus

Héber eredetű bibliai név, a Zekarja név rövidített változata, jelentése: igazságos, ártatlan.

1773 (236 éve történt)

Megszületett Csokonai Vitéz Mihály költő, színész (Dorottya).

1869 (140 éve történt)

Megnyílt Egyiptomban a Suez-csatorna, amely kapcsolatot biztosított a Földközi-tenger és a Vörös-tenger között.

1902 (107 éve történt)

Budapestben megszületett Wigner Jenő, magyar származású Nobel-díjas fizikus, vegyészmérnök.

1970 (39 éve történt)

A Luna-17 szovjet űrhajó a Holdra bocsátotta a Lunahod-1-et, az első holdjárművet.

November 18.

Ma Jenő, Ottó, Péter, Jolán, Jónás, Odó, Pál, Román, Noé napja van.

Jolán

Írói névalkotás Dugonics Andrásnak a Jólánka, Etelkának leánya című regényében (1803). Forrása a középkori magyar Jóleán (jó leány) név. A görög eredetű Jolanda, Jolánta magyarításának is tekintették.

Noé

Héber eredetű, bibliai név, jelentése: nyugalom, vigasztalás. Némelyek azonban sumér eredetűnek vélik, így jelentése hosszú élet(ű).

1626 (383 éve történt)

Megtartották Rómában a Szent Péter-bazilika végső beszentelését. Az épület a barokk építészet előfutára és csúcsa. Péter apostol sírtemploma és a pápa főtemploma.

1664 (345 éve történt)

Egy vadászat alkalmával máig tisztázatlan körülmények között meghalt Zrínyi Miklós gróf, horvát bán.

Mit arat a holdsarló?

Vajdasági költők megzenésített versei gyerekeknek

Kónya Sándor a csókai gyerekek körében

Zenés versesköttyvel lett gazdagabb gyermekirodalmunk. Vajdasági költők gyerekeknek szóló verseit válogatta kötetbe és zenésítette meg Kónya Sándor, hozzájárulva így ahhoz, hogy a vajdasági gyerekek is megismerjék környezetük költőit, gyarapítsák

szókincsüket. A kötet a csókai Művelődési-oktatási Központ kiadásában jelent meg Mit arat a holdsarló? címmel.

Kónya Sándor okleveles gépészmérnök, középiskolai tanár, néprajzi értékeink gyűjtő- népszerűsítője és délvidéki költőink versei-

VAJDASÁGI KÖLTŐK VERSEI GYEREKEKNEK
KÓNYA SÁNDOR DALLAMAIVAL

TESTEM CSÉNGŐ HANG, ZENE, CSAK AZ ÉRT, KI HALL,
LÉTEZÉSEM LÉNYEGE EGYMAGA A DAL.

MICHAEL ENDE

1. Bévülés (Cs. Simon I.)	19. Jiggörzényi (Bartók F.)
2. Mit arat a holdsarló? (Cs. Simon I.)	20. Gyagya vers (Csik M.)
3. Csúdos vers... (Gál L.)	21. Bízamostól vált az anyám (Pudolicki J.)
4. Lagzi kékűl (Tótkai L.)	22. Magyarok vers (Fehér E.)
5. Fekesemvár (Solymosi G.)	23. Emlékevél (Lankó I.)
6. Hitták (Solymosi G.)	24. Irány (Lemert J.)
7. Csupók (Tóth B.)	25. Focidél meg szarvadat! (Bogdán J.)
8. Eztergombos (Tóth B.)	26. Bóbita alátét kár (Bogdán J.)
9. Szergejék a holdfényben (Brazovits I.)	27. Angyal üdvözlét (Bogdán J.)
10. Hamisbók... (Pudolicki J.)	28. Fatai bókai (Jeg. T.)
11. Hangya (Csorba B.)	29. Székeskeremi ábrák (Fehér K.)
12. Kockakéreg (Csorba B.)	30. Bálmat illes (Bogdán J.)
13. A Drámban (Csorba B.)	31. Karácsony (Bogdán J.)
14. Este a csárdában (Tótkai L.)	32. Bácskaiasszony (Acs K.)
15. Lázalóm (Tóth B.)	33. Cim nélkül (Szőcs L.)
16. Néma (Tóth B.)	34. Réti úton tündérlányok (Szőcs L.)
17. Az állatok megírása (Rónay J.)	35. Már néha gondolk a szerelmes (Kosztolányi D.)
18. Rákavadszaton (Csorba B.)	36. Váltakozok egy csokra (Bartók F.)

VAJDASÁGI KÖLTŐK ÉNEKELT VERSEI GYEREKEKNEK
KÓNYA SÁNDOR ELŐADÁSÁBAN

A *Mit arat a holdsarló?* című kötet CD-melléklete
Kiadja a Csókai Művelődési-oktatási Központ
Felelős vezető: Kormányos László
Hangmérnök: Eperjesi János

Szűcs Imre

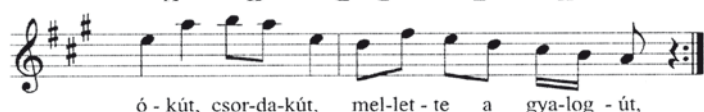
RÉTI ÚTON TÜNDÉRLÁNYOK

1. Ó - kút, csor-da-kút, mel-let - te a gya-log - út,

2. ré - ti ú - ton lá-nyok jön-nek, ki - pi - rul - va ker-ge - tőz - nek,
é - gig leb-ben a szok-nyá - juk, e - lő - vil - lan a bo - ká - juk,

ó - kút, csor-da-kút, mel-let - te a gya-log - út,

3. nyí - ló pi-pacs min-den lány. fi - ú - ra vár va - la - hány.

Ó - kút, csor-da-kút, de sok csil-lag be - le - hullt;

4. kút ká - vá - ján tücs-kök ül-nek, tün-dé - rek - nek he-ge - dül-nek!...

A költemények megzenésítéséhez ihletet adó vers dallama

Buzogány Kardos Julianna

nek megzenésítője, előadója. Általános iskolás korában a Jó Pajtás kitudósítója volt, verseket is írogatott. Emlékei szerint a zene iránti szeretete születésétől fogva vele van, és végigkíséri egész életét. Kedveli a költészetet. Gyakran akár egy-egy újságban elolvasott vers ritmusa is megszületik fejében a dallam. Sokat tanulmányozta Bartókot és Kodályt. Példaképe Kodály Zoltán, aki a népzene gyűjtés és a zeneszerzés mellett jó zenész, ismert pedagógus volt, és az anyanyelv gondozását is a szívügyének tekintette.

Az észak-bánsági katolikusok vallásos énekeinek megjelentetését követően vajdasági költők megzenésített verseit adta ki Kónya tanár úr. A nemrégiben megjelent harmadik kötetébe vajdasági költők olyan verseit válogatta és zenésítette meg, amelyeket gyerekek szavalhatnak, énekelhetnek, hangszeres kísérettel elő is adhatnak. Ugyanakkor a költemények között olyanok is vannak, amelyekkel szülők, nagyszülők, pedagógusok fordulhatnak a gyerekekhez. A válogatás követi a gyermeki személyiség kibontakozását. Vannak benne a legkisebkekhez szólók, huncutkodók, a szülőföld szeretetére intők, vallásosak, valamint kamaszokhoz szólók, szerelmes témájú, vidámabb és komolyabb versek is. A megzenésített versek sorát a költőkről készült egy-egy fotó és rövid életrajz zárja.

A könyvhöz mellékeltek egy CD-t, amelyen gitárkísérettel a szerző adja elő a dalokat. A hanghordozó anyaga segíti a kottaolvasást, de saját értelmezési lehetőséget is kínál.

A tanár úr hegedül és gitározik, és szeret egy asztalnál ülni a hallgatóságával, mint egykor Tinódi Lantos Sebestyén, a magyar énekmondók kiemelkedő alakja.

NEVEM: **Szécsényi Réka.**

CÍMEM: 24430 Ada, Mita Radujkov u. 37.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. c osztály.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Molnár Edit.

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, rajz, matek, magyar.

KEDVENC TANÁRAIM: Raffai Magdolna, Molnár Edit.

A LEGÉRDEKESEBB ÓRÁK: Magyar, rajz, földrajz.

KEDVENC ÉTELEM, ITALOM:

Palacsinta, tea.

KEDVENC ÉDESSÉGEM: Csoki.

AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Kávét, teát, rántotta, puding.

KEDVENC ÜNNEPEM: Karácsony.

KEDVENC SZÍNÉSZEM: Szabó Győző.

KEDVENC FILMEM: Múmia.

KEDVENC ÉNEKESEM: Lady Gaga.

KEDVENC DALOM: Ha nem jön álom a szememre.

KEDVENC KÖNYVEM: A Pál utcai fiúk.

HOBBIM: Kézilabda.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Tavasz, nyár.

KEDVENC ÁLLATOM: Kutya.

SZERELMEM, SZIMPÁTIÁM: Nincs.

KEDVENC SZÍNEM: Narancssárga.

LEGKEDVESEBB BARÁTNŐM: Könyves Regina.

NEVEM: **Volford Dávid.**

BECENEVEM: Voli.

CÍMEM: 24430 Ada, Grobljanska 32.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános iskola, 5. b osztály.

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Magyar, torna, képzőművészet, biológia.

AMI NEHEZEN MEGY: Zene.

KEDVENC TANÁRAIM: Máriás Valéria, Pesznyák Erika, Matic Ilona.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Antal Melinda.

KEDVENC SZÍNÉSZEM: Eddie Murphy.

KEDVENC SZÍNÉSZNŐM: Angelina Jolie.

KEDVENC FILMJEIM: Star Wars, Tomb Raider, Alien 1-4, 300.

MELYIK FILMEKBEN JÁTSZANÁM

A FŐSZEREPET? Alien VS, Predator 2.

MIÉRT? Főként azért, mert én lennék az egyetlen, akit nem esznek meg az alienek.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.

KEDVENC KÖNYVEIM: Robinson Crusoe, Stephen King: AZ.

KEDVENC FŐSZEREPLŐM: Robinson.

KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM: Pizza,

palacsinta, spagetti, kóla, tea.

KEDVENC ÁLLATOM: Komodói varánusz.

KEDVENC SZÍNEIM: Zöld, fekete.

KEDVENC EGYÜTTESEM: Rammstein.

KEDVENC DALOM: America.

JÓ TULAJDONSÁGAIM: Okos, szorgalmas.

ROSSZ TULAJDONSÁGOM:

Szófogadatlan.

SZERELMEM: Ki kérdezi, és miért?

SZEMEM SZÍNE: Barna.

HAJAM SZÍNE: Szőkésbarna.

LEGJOBB BARÁTAIM: Edi, Kriszti, Szabó, Kilián.

KEDVENC ÖLTÖZÉKEM: Farmernadrág és mici.

KEDVENC ÉDESSÉGEM: Csokoládé.

KEDVENC SPORTOM: Úszás.

NEVEM: **Lévai Erik.**

BECENEVEM: Erak.

CÍMEM: 24430 Ada, Nušičeva 20/a.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. c osztály.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Molnár Edit.

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Magyar, földrajz, biológia, matek, történelem, zene.

KEDVENC TANÁRAIM: Máriás Valéria, Sípos Oszkár, Ambrus Erika.

AMI NEHEZEN MEGY: Szerb.

LEGÉRDEKESEBB ÓRÁK: Földrajz, történelem, biológia.

KEDVENC ÉDESSÉGEIM: Csoki, puding, fagyi, cukorka, rágó.

KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM: Paprikás, kakaós tészta, kóla, narancsszörp, tea, tej.

AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Kávét, teát.

KEDVENC ÜNNEPEIM: Szilveszter, karácsony, húsvét, szülinap.

KEDVENC SZÍNÉSZEIM: Sylvester Stallone, Jackie Chan.

KEDVENC FILMJEIM: Barátok közt, Fűrész, Alkonyat.

MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM

A FŐSZEREPET? Az Alkonyatban.

KEDVENC ÉNEKESEM: Michael Jackson, Zámbo Jimmy, Delhusa Gjon.

KEDVENC EGYÜTTESEM: Twisted Sister.

KEDVENC DALAIM: Earth Song, Smooth Criminal, Dirty Diana.

KEDVENC KÖNYVEIM: Zsong az erdő, Robinson Crusoe.

KEDVENC FŐHŐSEIM: Vuk, Robinson.

HOBBIM: Éneklés, focizás.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Mind.

KEDVENC ÁLLATOM: Elefánt.

SZERELMEM, SZIMPÁTIÁM: Barátnőt keresek!

LEGJOBB BARÁTAIM: Ludmán Márk, Balázs Patrik.

SZÜLETTEM: 1998. november 26-án.

TELEFONSZÁMOM: 065/615-77-33.

Várom a hívásokat!

RÜGYFAKADÁS

Újra iskola

Gyönyörű nyári nap volt, amikor felébredtem. A madarak vígan daloltak, én pedig az álomból felébredők szemére nehezedő fáradtságtól kábultan néztem ki az ablakon, és hallgattam őket. Csengett az órák, lecsaptam, és inkább tovább vándoroltattam a szemem az ablak párkányán. Egy apró katica mászkált rajta. Mivel csak egy karnyújtásnyira volt tőlem, ujjamra vettem, és kinyitottam neki az ablakot. Amint megérezte a szabad levegőt, elrugaszkodott, és tovaröppent. Még néztem utána egy darabig, de tűnődésemből anyám kissé sürgető hangja ijesztett fel:

– Hol vagy?! Hol vagy már?! – kiáltotta, és én ijedten kaptam fel a fejem.

Hirtelen belépett az ajtómon, és bosszankodva meredt rám. Láttam rajta, hogy vegyes érzések kerítették hatalmába. Egy mokaáskánál félelem, egy kiskanál harag, egy nagykanál bosszankodás, egy maréknyi idegesség és egy csipetnyi aggodalom. Mindez összekeverve egy tál ijedséget tett ki a számomra. Hirtelen a naptár felé pillantottam, és egy homályos foltot láttam a mai dátum mellett. Anyukám pedig odakészítette a ruhámat az ágyra. Kiment, de még visszaszólt, hogy siessek. Csak egy pillantást vettem az órára, és megállapítottam, nem sok időm maradt. Átugrottam az ágyam fölött, és a táskám után kapva tudatosult bennem a tény, hogy nem pakoltam be. Előkotortam az új könyveimet, és megrémülve láttam, hogy néhányra még nem tettem fel a borítót, de mos ezeket is csak begyömöszöltem, és már vágtattam is le a lépcsőn. A nagy sietségben a saját lábamban botlottam meg. Felkeltem, és a lépcső első korlátjának támasztottam a táskám, amibe visszastuszoltam a kiesett könyveimet. Anyám idegesen intett a konyhaajtóból, hogy menjek már. Odabaktattam, és állva bekaptam egy szendvicset. A fésű után nyúltam, amikor eszembe jutott a tolltartóm, amiről fogalmam sem volt, hogy hol van. De mivel siettem, többet nem is nagyon törődtem vele. Gondoltam, hogy majd kérek írószert a barátnőmtől, az én „segítőkész Barbimtól”. Én így becézem, mert tényleg mindenben segít. Az óra hangja hirtelen visszatért a jelenbe, s arra lettem figyelmes, hogy már az ajtóban állok, és anyám a táskát segíti fel a vállamra. Éppen elértem a buszt, ami nagy zörrenések és brummogások közepette vitt minket az iskoláig. Egész úton azon gondolkodtam, hogy egyáltalán semmi kedvem most iskolába menni. Amint odaértünk, kiszálltunk, és a régi, ismerős nagy iskolafalak integettek felénk. A megszokott csengőszó sem maradhatott el. Amint beléptem a tanterembe, látni véltem, hogy a jó öreg tábla és padok kacsintanak hívogatón. Hirtelen betódult a diáksereg, körbevettek a barátaim, és az egész nagyon szép volt. Teljesen megbántam a reggeli morgolódszomatot a sulis miatt.

Korsós Karolina, 6. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Tanulmányi verseny

Már nem emlékszem a pontos dátumra, de 2008 telén kémia tanárom, Hata-lá Zoltán a barátnőmet és engem megkért, hogy vegyünk részt egy versenyen.

Mielőtt rábólintottunk volna az ajánlatra, a tanár úr változta a megméretetés folyamatát. Megtudtuk, hogyha dobogós helyezést szeretnénk elérni, fel kell kötni a gatyá szarát. Hosszas gondolkodás után, sikerült rábeszél- nünk minket, hogy elfogadjuk a felkérést, amit később sem bántunk meg. Kétfős csoportokba rendeződve készültünk, az egész téli szünetünket rááldozva. Bonyolult kísérletek sorozatával ismerkedhettünk meg, új és meglepő élményekkel gazdagodva. A tornaterem tágas szertárában kísérleteztünk, nem igazán kedvező körülmények között. Hideg volt, hisz nem fűtöttek, fáradtak voltunk, és sokszor éhesek is. De mi jól bírtuk a strapát, és ennek meg is lett a gyümölcse. Már gyors tempóban közelgett a verseny dátuma. Az utolsó héten mindennap átvettük a kémiai reakciókat és a hozzá járuló prezentációt, mivel nem írásban kellett megcsillagotni a tudásunkat, hanem szóban. Szombatra, azaz 2009. január 10-ére virradva mi már a suliban tevékenykedtünk. Mikor mindent összepakoltunk, készen álltunk a zentai utazásunkra, mivel ott zajlott a verseny. Nem sokkal megérkezésünk után el is kezdődött a beszámoló és a kísérletek sorozata. Mi igen jól teljesítettünk, kémiai reakcióink jól sikerültek, és miután befejeztük a prezentációkat, a zsűri visszavonult, hogy döntsön az eredményekről. Rövid megbeszélés után meg is született az eredmény, amely szerint barátnőmmel, Emesével az első helyen végeztünk. A diplomák mellé szép ajándékokat is kaptunk, és riportot is készítették velünk egyik hazai televízióknak.

Ez az élmény feledhetetlen marad számomra. Ezzel az első hellyel nem azt bizonyítottuk, hogy profik vagyunk, hanem, hogy a kemény, strapás munkánk- nak megvan az eredménye.

Lassú Csenge, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Egy fergeteges magyaróra

A gyermekhét kellős közepén a „Miénk a katedra” elnevezésű programot kellett teljesítenünk.

A magyarórát az osztály két legjobb tanulója, Lassú Csenge és Szeles Emese prezentálta. Meggyőződésem szerint mindkét lány tudása legjavát nyújtotta. Valódi tanárként bizonyították rátermettségüket, és egy nagyon magas szintű órát sikerült összehozniuk. Emese a maga úgynevezett „hideg profizmusával” és nem utolsó sorban fantasztikus könnyedséggel adta elő az órát. Csenge pedig, hát kérem szépen ez a szőke lány, a tanárnőt idézve az ő bájos és egyben elbűvölő stílusával, bevallom, teljesen lenyűgözött. Ugyanakkor kiemeltem még, hogy Ács Károly: Nokedlmondom, Szabadka című versének vázlatát változatos szókinccsel, érthetően és végtelenül egyszerűen mutatták be nekünk. Most pedig egy kis szószálhasogatás és hibakeresés! Nos, hosszas gondolkodás és merengés után arra jutottam, hogy egész egyszerűen nem találtam hibát! A magam részéről úgy gondolom, ha más kapta volna az „óratartás jogát”, nem lett volna ilyen magas szintű a tanóra. A lányok kitétek magukért. Még egy jó tanács Lassú kisasszonynak. Szerintem, a tegnapi teljesítménye alapján a továbbiakra nézve bátran kacsingathat a tanárképző iskola felé.

Végül még annyit fűznék hozzá a leirtakhoz, hogy remélem, sokszor lesz még részem a hátralévő iskolaévben ilyen fergeteges, tanulók által prezentált órákban.

Faragó György, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Ötödikes lettem

A tanító bácsi sokat mesélt nekünk az ötödik osztályról. A bátyám is felhívta a figyelmem a felső osztályok nehézségeire.

Már a negyedik osztály végén megkaptuk a könyveket. Izgatottan nézegettem őket: biológia, német, történelem, informatika, műszaki. Ilyen tantárgyaink még nem voltak. Habár a testvérem sokat mesélt róluk. Sajnos gyorsan elmúlt a vakáció. Hétfőn, az utolsó napon, már nem tudtam nyugton maradni. Beszélgettem egy kicsit a bátyámmal:

– Trisztán, mondd meg nekem, milyen lesz az ötödik? – kérdeztem.

– Öszintén? – kérdezte.

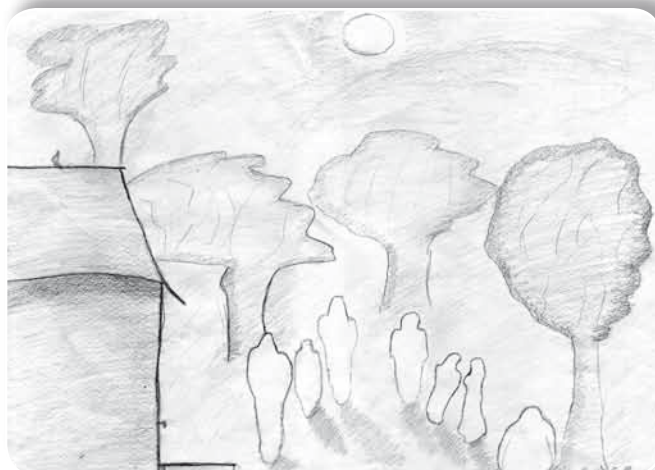
– Természetesen! – feleltem komolyan.

– Hát, öcsém, mit is mondjak? Nagy változás lesz számodra, de ha rendszeresen tanulsz, nem lesz gond – mondta.

Végre eljött a reggel. Éreztem a közelgő őszi friss illatát. Az utcán nagy volt a nyüzsgés. Minden gyerek az iskolába sietett, velem együtt. Amikor odaértem, már sok osztálytársam ott volt, és nagyon megörültünk egymásnak. Becsöngettek. Az első óránk osztályfőnöki volt. Az osztályfőnökünk Antal Melinda lett. A padtársam Holló Viktor. Szőke hajú, barna szemű, apró termetű fiú. Ő barátságos, segítőkész, kitűnő tanuló. Már első óta mellettem ül. Első héten megismerkedtünk az összes tanárral és tantárgyakkal.

Három hét után nem is tűnik az ötödik osztály olyan borzalmasan nehéznek, persze, csak ha sokat tanulok.

Kazinczy Krisztián, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Buják Csilla bácskertes tanuló rajza

Padtárs

*Fizikaóra van, az én figyelmemet
sajnos ez a tantárgy nem köti le.
Figyelmemet inkább a padtársammal
való beszélgetés csábítja.
Mellettem Emese, a selymeshajú,
kékeszöld szemű lány,
aki mindig segít, és örökké jó barát.
Vele, ha kell, beszélhetsz, ha baj van,
remélhetsz, ő is megosztja veled bánatát,
és ha nevensz, veled nevet, mint egy
igazi jó barát.
Még ha össze is veszünk,
amikor a dühtől elmegy az eszünk,
mindig ki is békülünk, hiszen mi
örökké jó barátok leszünk.*

Orcsik Jessica, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Önéletrajzom

1995. június 18-án este 7-kor „láttam meg a napvilágot” Zomborban. Szüleim a Melitta nevet adták nekem.

Már hároméves koromban beadtak az óvodába. Még tisztán emlékszem mindenre, ami ott történt. Az ott eltöltött négy év után az iskola várt rám. Mintha csak most lett volna, hogy bevezettek bennünket az elsőbe az akkori nyolcadikosok. Hogy rohan az idő! Most már mi vagyunk a végzősök. Még egy év ebben az intézményben, és itt hagyjuk tanárainkat, akik sok mindenre megtanítottak minket. Apukámat Tompa Róbertnek hívják, 51 éves. Elektrotechnikai szakközépiskolát fejezett be. Az apatini hajógyárban tette a dolgát. Most földműveléssel foglalkozik. Anyukám 44 éves, Tompa Mártának hívják. A 9. és 10. osztályt fejezte be Apatinban. Ő is Apatinban dolgozott, csak a kötélygyárban. Most háziasszonyként foglalja el magát. Nálam egy évvel idősebb bátyámat Aszternak hívják. Tizenöt éves. Szabadkára jár középiskolába. Mi Szilágyin lakunk. Ez a hely Szerbiában, Nyugat-Bácskában, Apatin és Szonta között terül el. Elég kicsi, de úgy szokták mondani, sok jó kis helyen is elfér. És mi sok szép és jó dologgal, építménnyel rendelkezünk. Itt van az esténként reflektorfényben pompázó Szent István-templom, az óvoda, az iskola, a park. Ezek a helyek még szebbé varázsolják ezt a kis helységet, ahol élek. Kedvenc tantárgyaim a magyar nyelv, matematika, kémia és a testnevelés. Ezekkel szeretek a legjobban foglalkozni. Magyar nyelvtanból versenyre is mentem, és mindig eljutottam a köztársasági versenyre, ahol 6.-ban a 3. helyezést értem el. Szavalóversenyekre is járok, és ott is általában az első három helyezett között vagyok. Eddig mind a hét évben a félévi és az év végi átlagom is 5.00 volt. Remélem, hogy most 8.-ban is annyi lesz. Most még csak találgatom, vajon mire is menjek tovább. Masször, ügyvéd, idegenvezető, ez mind jól hangzik számomra, de egyikről se tudok annyit, hogy biztos lehessenek abban, melyik a megfelelő szak nekem.

Az az egyik vágyam, ha befejezem tanulmányaimat, hogy Kanadába utazzak, és ott éljek a rokonaimmal.

Tompa Melitta, 8. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Dobó Márta bácskertesi tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Egy napom jelenetei

– Jaj, mi ez a zaj!

Egy zajos reggelre ébredek.

Kinézek az ablakon és látom, hogy Vidra, a kutyám a kapura ugrálva ugatja a gyülekező fecskéket. – Fecskéket? – kérdezem magamtól. – Mi van ma?

Szeptember van, és gyülekeznek a fecskék az ablakom előtti villanydróton. A riadalom elszáll, mert az órarendre pillantva látom, hogy a házi kész, csak a magyar fogalmazást kell átírnom. Lemegek az emeletről. Tea és péksütemény a reggelim, de előtte lecsitítom Vidrát. Reggeli közben elgondolkozom a napomról, tudom, hogy 12.40-re kell az iskolában lennem az átírt fogalmazással. Reggeli után ezzel a gondolattal távozom az asztaltól.

– Mivel senki sincs itthon, nézhetem egy kicsit a tévét, csak ezt az úrlényes műsort nézem meg!

De mivel egész nap úrlényes műsorok mennek, így hát nem veszem észre, mikor van vége a filmnek, és a magyar házi is kiszáll a fejből. Csodás képeket látok az úrról, a holdra szállás megkérdőjelezéséről, a jövő újrámúveiről, hogyan léphetünk kapcsolatba az úrlényekkel, és még sorolhatnám. Az a lényeg, hogy délig nézem a tévét, ekkor felhívom Danit:

– Halló, szia Dani! Itt Bálint beszél.

– Szia Liba! Akkor találkozunk a számítógépes üzlet előtt?

– Persze, most indulok, csak előtte ebédelek, na szia!

A tegnapi ebédet eszem. Bezzeg tegnap milyen jó kirántott hús volt krumpilival és friss paradicsomsalátával. Sajnos mára csak a tegnapi maradék maradt, és azt sajnálom a legjobban, hogy egyedül eszem, nincs itt anya, apa és a tesóm, akik jó hangulatot teremtenek minden étkezéskor. Indulás az üzletbe, vár Dani, ott nagyon szép dolgokat látunk, szemléltetjük a laptopokat, billentyűzeteket, egereket, képernyőket és a többi érdekes kutyút. Az iskolában két polgári után magyaróra következik. Mindenki elkezdí kérdegetni, hogy megcsináltam-e a házit. Következik hát a rettenetes óra, szerencsére a tanárnő megkegyelmez, de követeli, hogy holnapra meglegyen. Matekon már nem rossz, ez viszont nem vidít fel, az utána következő órák pedig nem unalmasak. Otthon anya finom vacsorával vár. Elnézem neki a történeteket és az elfelejtett fogalmazást. Elterveztem, holnap ebéd előtt leírom.

Anya így szól:

– Bezzeg, ha számítógépen kellett volna megírnod, idejében kész lettél volna! Azt hiszem, anyának igaza van.

Nyolctól filmet nézünk, kilenckor már ágyban vagyok, és olvasom a házi olvasmányt. Kíváncsian várom a következő napot.

Fürstner Bálint, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Ősz

*A virágok mind elszáradnak,
a levelek is megsárgulnak.
Miközben a fáról leesnek,
vad táncot lejtenek.*

*Süvölt az őszi szél hangja.
Messzről jött, s a szavát hallatja.
Most némák a fák és kopaszak,
ágaik között bágyadtan süt át a nap.*

Horváth Adrienn, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

A varázsceruza

Van nekem egy olyan ceruzám, ha kezembe veszem, és gondolok valamire, azt olyan gyönyörűen lerajzolja, hogy szebb lesz, mint egy festő munkája.

A ceruzámnak van egy haverja is. Őt úgy hívják, Örökíró. Azt, ha kezembe veszem, tiszta ötös dolgozatot ír nekem. Ceruzának nagyon jó haverja még Színeske is, és a sok kistestvére. Sokat játszanak együtt, főleg sokat kosaraznak. A ceruzám nagyon jól tud kosarazni, és nagyon szeret még focizni is Színeske testvéreivel. Ceruza nagyon jó gyerek, mindig szót fogad nekem, és segít, ha kérem. Minden hétvégén gyógyfürdőbe viszem, hogy a sok munka után kipihenjen, mire megint dolgoznia kell. Néha még masszázst is kér. Ő nagyon jó tanuló, és jó tornász. Néha összeveszünk, és ő felül egy pegazusra, s felmegy a felhők közé, de gyorsan vissza is jön, mert unalmas neki ott fenn. Sokat szoktunk beszélgetni, főleg iskola előtt, mikor a kávét isszuk.

Ceruza nagyon jó pajtás, de úgy is mondhatnám, hogy a legeslegjobb a világon!

Farkas Baráti Tímea, 5. osztály, Október 18. iskola, Zentagunaras

RÜGYFAKADÁS

Állatkerti séta

Méghogy gyermekhét?! Matekellenőrző, fizikafelelés! Nekünk nem jár semmi?

Pont panaszkodni szerettem volna, amikor Kitti elém ugrott:

– Szia! A hétvégén elmehetnénk Palicsra! Mit szólsz hozzá?

– Nem, most épp panaszkodni akarok!... Jaj, bocss, mehetünk... – feleltem.

Oszióra elején „odarepültünk” az oszihoz, és mosolyogva elmondtuk a ter-
vünket. Az oszi komolyan fontolóra vette s beleegyezett.

Megbeszéltük, hol és mikor találkozunk.

Másnap izgatottan mentem a buszmegállóra.

– Gyertek, elviszlek titeket a hátamon – viccelődtem.

Az állatkert fáradtan várt minket. A hattújú nótaszóval köszöntöttek. A strucc inkább hátat fordított, a medvék fáradtan ásítottak, míg a majmok reg-
geli tornát tartottak.

– Biztos ötösök van tornából – mondta viccesen Dani.

Játszás közben elfogyasztottuk az enniválót.

A tranbulinon jókat ugráltunk.

– A következő állat a modellt álló golyó! – tudósított Kanyó.

A vége felé már mindenki elfáradt.

Minden jó, ha vége jó, még ha rosszul is kezdődik a gyermekhét.

Mulic Beáta, 6. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Harc a bikával

Réges-régen, mikor Toldi mellett utaztam a világban, elindultunk Budára. Vándorlás közben megálltunk pihenni.

Toldi szeretett cseverészni a kísérelővel, de azt mondta, hogy egyik sem volt ilyen csevegős fajta, mint én. Így tehát társalogtunk a pihenőnk alatt. Egyszer aztán Toldi figyelmes lett valami különös zajra. Kérni tőlem:

– Te jány, nem hallasz valami különös zajt?

– Biz nem hallok semmi különösöt, csak a rodeót – válaszoltam.

– De ezek az emberek nem azért sikoltoznak, mert szurkolnak, hanem azért, mert egy bika elszabadult! – mondotta Toldi, és már rohant is megfogni a felbőszült állatot.

Az emberek jajveszékelve futkostak az utcákon. Én is megijedtem egy ilyen nagy jószágtól, s azt gondoltam, hogy elszaladok Budára, mert nem volt már messze. De nem tettem, mert eszembe jutott, hogy Toldi nagy veszélyben van. Ő akkor már szaladt a bika elé, hogy megállítsa. Siettem, ahogy csak tudtam, mert megfordult a fejemben az a gondolat is, hogy mi lesz, ha Miklóst a bika megöli, mi lesz velem?! De mikor én odaétem, Miklós teljes erejével a bika szarvát fogva nyomta hátra. Azután visszavittük a rodeóra, és mentünk tovább Buda felé. Útközben Miklós megkérdezte:

– Te jány, nem hallasz valami különös zajt?

– Nem hallok én semmit, csak a gyomorkorgásodat – feleltem.

– Akkor álljunk meg enni! – válaszolta Miklós.

– Te megállhatsz, de nekem mennem kell – mondtam.

– Menj utadra, te jány, és sok szerencsével járj! – felelte Toldi.

– Ígérem, Miklós! – mondtam, és elindultam Oromra.

Nekem tetszett ez az élmény Toldival. Még mindig vele menék, ha most ezt a fogalmazást nem kellett volna leírom.

Kovács Erna, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Én és a természet

Számomra nagyon fontos a természet, a megnyugtató és szép környezet.

Ha rosszul vagyok, vagy úgy érzem, hogy tele van a fejem, akkor nagyon jól tesz, ha kimegyek a kertbe levegőzni, vagy a Tisza-partra sétálni. Ha van egy kis időm, kiszabadulok a kertünkbe, keresek egy olyan helyet, ahol jól érzem magam, és leülök. Gyakran viszek magammal rajzlapot és ceruzát, hogy lerajzoljam, ha valami szépet látok. Nagyon szeretem a napfényben fürdőző madarak csicsergését hallgatni. A családommal mindig kitarítjuk az udvarunkat és a kertet, mert nem szeretjük, ha el van hanyagolva. Szerintem az nagyon fontos, hogy ne dobjuk el a szemetet az utcán, hiszen ezért vannak a szemetesek, hogy oda dobjuk bele. Ha nincs a közelben szemetes, akkor vegyünk elő egy zacskót, és abba tegyük az eldobnivalóinkat. Általában gyakran vagyunk kint a szabadban. Ha eljönnek hozzám a barátainom, sokat sétálunk. Nyáron, amikor meleg van, különböző labdajátékokat játszunk kint.

Szebb lenne a város és a környezetünk, ha mindenki törődne a természet-
tel és nem szemetelne.

Petrović Zsanett, 8. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Kedves Pajtások!

Az adai iskola két szorgalmas és tehetséges tanulója, **Lassú Csenge** és **Szeles Emese** igazán megérdemlik, hogy kétszer is szerepeljenek a mai Rügyfakadásban. Először azért, mert kitar-
tó, fáradtságos fölkészülésnek köszönhetően első lettek a kis
vegyészek tanulmányi versenyén, másodszor pedig a gyermek-
heti szereplésükért, amikor a magyartanár nő helyett álltak a
katedra másik oldalán. Ráadásul, s ez a Rügyfakadásban fontos
szempont, két olvasmányos fogalmazás örökítette meg a fenti
eseményeket.

A többi írás is azért került be a mai válogatásba, mert van ben-
nük valami érdekes, egyéni, ami az átlag fölé emeli. **Mulic Beáta**
például az állatkerti kirándulásról szóló fogalmazását felkiál-
tó meg kérdő mondatokkal és a nyelvi humor eszközeivel teszi
mozgalmassá. Megfigyeléseinek apró mozzanataival építkezik
Korsós Karolina. Élénk képzelőtehetség és játékoság jellemzi
Farkas Baráti Tímea varázscseruzáról szóló meséjét. **Kazinczy**
Krisztián tudatában a tanévkezdés összenő a közelgő őszi friss
illatával és a megnövekedett forgalommal. **Petrović Zsanett**
jól érzi magát, ha a természet nyugalmában elmerenghet, ezért
tartja fontosnak a természetvédelmet. S akit a természet szépsé-
ge megérint, dalra fakad, mint ez **Horváth Adriennel** történt.

Szellemes, jó írásokat kaptam a héten a következő munkatár-
saimtól is:

Ada: Bozsóki Andor, Kelemen Tamara, Komjáti Jolán, Onyecki
Zsanett, Tót Bojnik Alekszandra;

Csantavér: Fekets Árpád, Gere Viktor, Horvát Klaudia, Huszta
Nóra, Kósa Krisztián, Rózsa Boglárka, Szabó Sára, Szeles Enikő,
Temunovity Sztella, Udvardi Csongor, Vituska Áron és Zabos Ri-
csi;

Szilágyi: Tompa Melitta (4 írás).

Várom a további küldeményeket.

Tomán Mária

**Molnár
Mária
bácskertes
tanuló
rajza**

Az éjjeliőri állás nem veszélytelen – Ben Stiller örült versenyfutása dinoszauruszokkal, oroszlánokkal, rézbőrűekkel, s ezen a gyerekek sokkal jobban szórakoznak, mint a felnőttek...

– Ben, meséld el nekünk, hogy is történt abban a néprajzi múzeumban, ahová egy szép napon besurrantál?

– Tudod, én mindig teljes erőbedobással dolgozom a szerepemen, nem lazítok sohasem. Nos, Shawn Levy rendező felhívott, és azt mondta, hogy lenne a számomra egy „dilynós” szöveggönyv, olvassam el, együttműködés lehetséges. Mit mondjak? Nekiestem az olvasásnak. Szóval – adva van egy apa, egy elvált apa – Larrynak hívják –, aki nem nagyon boldogul az életben. Elvállalna mindent, mert dolgozni szeretne. El is fogadja az egyetlen állásajánlatot, a mire még alkalmasnak találattott. Éjjeliőr lesz egy néprajzi múzeumban. Az alapötlet nem rossz, ugye. Larry arra gondol hogy legalább nyugisan telnek majd az éjszakák abban a múzeumban, olvashat, tévét nézhet. Gondoltam, csapjunk bele – és megkezdődött a forgatás.

– **Ám azok az éjszakák nem teltek nyugisan, igaz?**

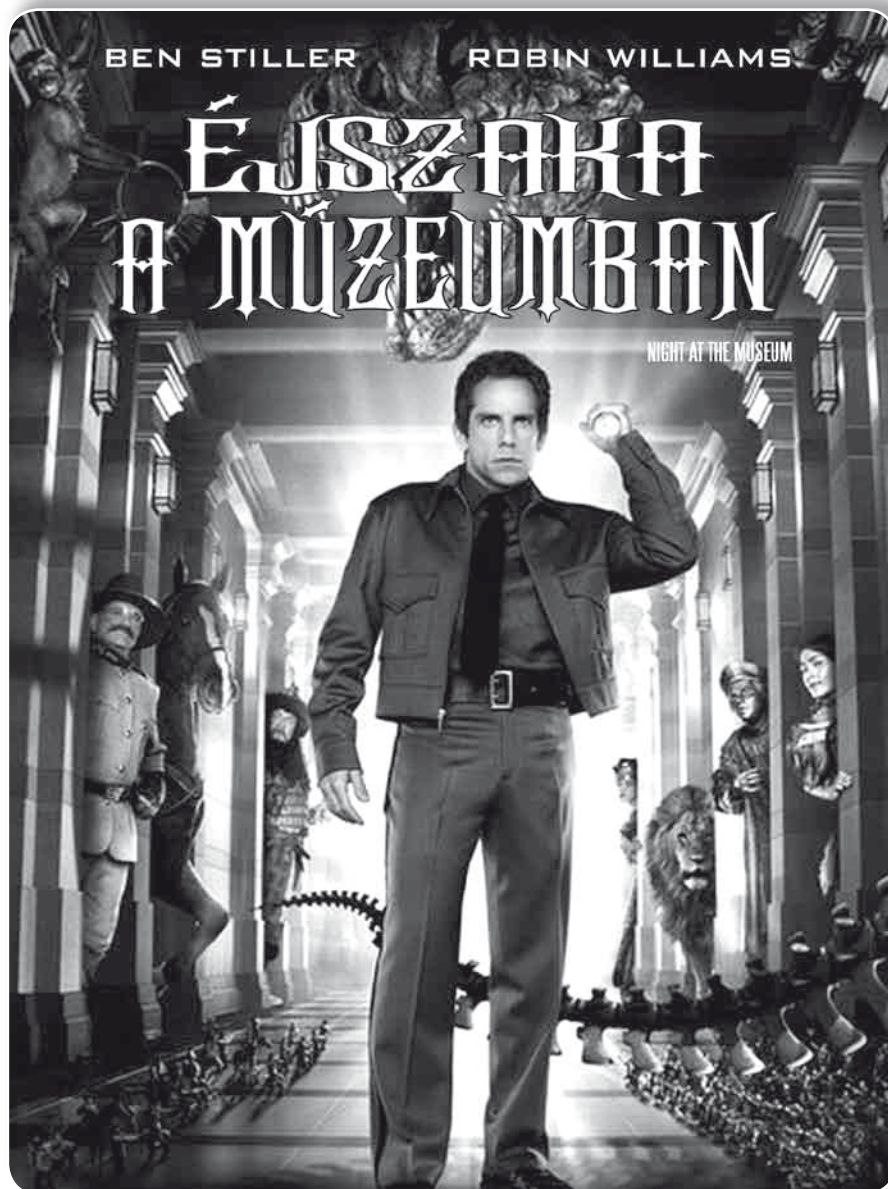
– Nem ám, mert egy óegyiptomi táblán olvasható varázslattól a múzeumi tárgyak egyszerre csak megmozdulnak, és minden a feje tetejére áll. Húha, a termekben Attila, a hunok királya rohanguál. Néhány cowboy, sőt a dinók elől is menekülnöm kell. Már-már azt hitte szegény Larry – rólam volna szó –, hogy becipelik egy szanatóriumba, amikor a segítségére siet maga Theodore Roosevelt, vagyis az én Robin Williams barátom. De vajon vissza lehet-e terelni a dobogóra, talpazatokra, polcokra a tárgyakat, a rakoncátlan dinókat? Gyermekemnek aztán bebizonyítom, hogy mégsem vagyok született vesztés... Meg aztán, el ne felejtsem... az az összecsapás a majmokkal klassz dolog...

– **Az ötletek eredetiek?**

– Hm... Mit válaszoljak erre? Charlie Chaplin, Buster Keaton, a Marx testvérek, Danny Kaye és a többiek a múltban magasra tették a léceket... Nagyon szerettük őket... Tőlük csak tanulni lehet/lehetett... A rendező, Shawn Levy dörszölt filmes, jól bánt velünk, színészekkel, velem elsősorban, majd Robin Williams-szel, Carla Guginoval, a veterán Mickey Rooney-val, Dick van Dyke-al, Patrick Gallagherrel, Steve Cogannal. Alan Silvestri muzsikája varázslatos... Ne feledd: ez egy családi mozifilm, nem

MENŐ FEJEK

Éjszaka a múzeumban (1, 2 – meg lesz még több is!)

dráma, nem tragédia... ha tetszett a Jumanji és a Gulliver utazása, akkor ebben a múzeumi mesében sem fogsz csalódní...

– **Az első epizódot tavalyelőtt mutatták be nálunk. Most szerencsék volt/lesz megtekinteni a második eresztést.**

– Az alkotóstáb alig változott. A sztorit Shawn Levy dirigálta... a stábilistán megtalálod Amy Adams, Jonah Hill és Owen Wilson nevét is. Ebben az epizódban is jók, nagyon szellemesek a beszólásaim... de újra mondom: ez egy családi mozi, a célcsoport egész egyszerűen nem mi vagyunk, hanem a gyerekek. Ez egy mesematiné-hangulatot árasztó film, amit valószínűleg te is nagyon szerettél gyerekkorodban.

– **Most kikkel/mikkel gyúlik meg a bajod a múzeumban?**

– Megelevenednek a dinócsontvázak, látsz egy pancsikolni vágyó óriáspolipót, egy fekete-fehér Al Caponét, minden lében kanál fáraót és egy hatalmas, kőből faragott Abraham Lincolnt... meg még sok minden mást, amitől Larrynak égnek áll a haja. Nézd, én tökéletesen teljesítettem, amit vállaltam: örömet akarok/akarok szerezni a nézőknek...

– **Lesz folytatása a mesének?**

– Valószínűleg. A múzeum nem zár be, Larry sem talál kevésbé veszélyes munkahelyet, tehát gyerünk, nyúzható, nyújtható ez a rétes is, nemcsak a James Bond-sorozat...
B. Z.

Sivatagi

Valahol a sivatagban kérdezi az eltévedt autós a beduint:

- Merre van az első lakott település erre felé?
- Továbbra is menjen előre, azután holnap reggel térjen le balra!

Megfelelne

- Az egyetemista albérletet keres.
- Asszonyom, van kiadó szobája?
 - Magam sem tudom. Eddig is kiadtam a szobát, de a bérlők nem fizettek.
 - Ez nagyszerű! Nekem is így felelne meg!

Vadonban

- Két vipera beszélget.
- Hogy van a kedves férjed? Régen látam - kérdezi az egyik.
 - Jaj, ne is kérdezd! Meghalt szegény...
 - Nahát! Csak nem taposta el egy elefánt?
 - Nem, nem. Beleharapott a saját nyelvébe.

Érdeklődő gyerekek

- Kovácsot a börtönben meglátogatja a felesége.
- Mesélj, asszony, hogy vannak a gyerekek? - kérdi Kovács.
 - Már nagyok, és egyre gyakrabban érdeklődnek bizonyos dolgok után.
 - Hát igen... Hiányzik az apa. És miről érdeklődnek?
 - Például arról, hogy hova rejtetted a zsákmányt...

Horgászok

- Mit csinálsz holnap, Pista? - kérdezi a fiút a barátja.
- Horgászni megyek.
- Te, holnap péntek és tizenharmadika lesz! Nem lesz szerencséd! - szörnyülködik a fiú.
- Bízom benne, hogy csak a halak számára lesz szerencsétlen nap - mondja Pista.

Az nem lehet

- A tanító néni ma panaszkodott rád, kisfiam!
- Az nem lehet, anyu, mert ma nem is voltam az iskolában!

Nem érti

- Nem értem, fiam. Miért van történelemből gyenge osztályzatod? - faggatja Jencit az apja.
- Nem tehetek róla, apu - mentegetőzik a gyerek. - A tanárnő mindig arról kérdez, ami a születésem előtt történt...

Miért ideges?

- Béci az utóbbi időben nagyon ideges, amikor az iskoláról van szó. Az anyja elviszi az orvoshoz, de ő nem tudja megállapítani az idegesség okát. Azt tanácsolja az anyának, hogy menjen el a fiúval az iskolába. Így is történik. Éppen matekórára érnek oda. A tantó néni megkérdezi Bécit:
- Fiam, mennyi hétszer hét?
 - Erre Béci:
 - Látod, anyu, ezért vagyok ideges!

Pistike dicsekszik az iskolában

- Ha az én apukám elkezd dolgozni, az embereknek tátva marad a szájuk!
- Miért, mi a te apukád? - kérdezik a többiek.
- Fogorvos.

Azon már túl van

- Megy a nyuszika a tó partján, és látja, hogy az agresszív kismalac süti az aranyhalat.
- Ó, te buta! Teljesítette volna három kívánságodat! - kiált rá a kismalac.
 - Hallgass! Azon már túl vagyunk! - mordul a nyuszira a kismalac.

Orvosnál

- Kovács elmegy az orvoshoz.
- Doktor úr, segítsen rajtam! Ha az ujjammal megnyomom a vállam fáj. Ha megnyomom a fejem, fáj, ha megnyomom a mellkasom, fáj. Ahol csak megnyomom, mindenütt jelentkezik a fájdalom. Mit gondol, mi bajom lehet?
 - Az orvos gondolkodik egy kicsit, majd így szól:
 - Ha nem csal a diagnózisom, akkor önének eltört az uja.

Matekórán

- Jancsi! - szólítja fel a tanítónő a gyereket. - Kettő meg kettő az négy, négy meg négy az nyolc. De mennyi nyolc meg nyolc?
- Ez igazán nem szép, tanító néni - mondja a gyerek. - A könnyebbeket megoldotta, a legnehezebbet nekem hagyta...

- Kaphatok tőled egy autogramot, papa?

- Megjött már a papa a szülői értekezletről?

Altató

A gyógyszerész átnyújtja az altató gyógyszert a páciensnek:

– Tessék, ez az adag elég lesz hat hétig.

Mire a páciens:

– Hát ez borzasztó! Én nem akarok hat hétig aludni!

Jóindulat

Két drámaíró találkozik a kávéházban. Az egyik megjegyzi:

– Nem rossz az új darabod! Csak a végén jobb lenne, ha a főhős nem megmérgezné, hanem főbe lőné magát.

– Miért?

– Hogy a nézők felébredjenek...

Nincs is szarva

– Csak a szarvaid hiányoznak. Különböző tőkéletes számár lennél!

– Hiszen a számárnak nincs is szarva!

– Akkor rendben van. Tőkéletes számár vagy.

Rajzórán

A gyerekek rajzórán azt a feladatot kapják, hogy rajzoljanak le egy fát és arra márdárfészket. Az óra végén Pisti lapján látható egy fa, rajta egy szál szalma.

– Pisti, hol van a fészek? – kérdezi a tanító néni.

– Még csak most kezdték a madarak építeni – mondja a gyerek.

Meteorológia

Hatalmas felhőszakadás után valaki felhívja a meteorológiai állomást:

– Csak azt szeretném bejelenteni, hogy a tűzoltók éppen most szivattyúzzák ki a lakásomból a két méter magasra emelkedett vizet az önök kisebb felhőátvonulásából...

Gyerekkori álm

– Megvalósult valami is a gyerekkori álmaidból? – kérdezi Szabó Kovácsot.

– Egy igen – bólint Kovács. – Amikor annak idején egy-egy rosszasság után megcibálták a hajamat, szerettem volna kopasz lenni.

Csak egy hiba

Kovács új lakást vett. A kollégái egy kis idő múlva megkérdezik:

– Nos, hány hibát fedeztél fel a lakásodban?

– Egyet.

– Akkor boldog lehetsz!

– Miért? A többitől még nem tudok, hiszen a bejárati ajtót nem lehet kinyitni...

Meg bírja enni

– Anyu, kérek három almát! – mondja Piri.

– Ugyan, kislányom, untig elég neked két alma. A harmadikat úgysem bírod megenni – válaszol az anya.

– Dehogynem, anyukám! – mosolyog a lány. – A harmadikkal kezdem!

Étteremben

– Pincér! Már több mint egy órája várok a bécsi szeletre!

– Tudom, uram. Ha minden vendég olyan türelmes lenne, mint ön, öröm volna a munkánk...

Vendéglőben

– Ezt a levest nem lehet megenni! – mondja fölháborodva a vendég.

A pincér szó nélkül elviszi, és hoz egy másik adagot.

– Sajnos, ezt sem tudom megenni – mondja a vendég.

– Uram, nálunk még senki sem panaszkodott, hogy rossz a leves – védekezik a pincér.

– Azt én sem állítottam. Csupán annyit mondtam, hogy nem tudtam megenni.

– És miért, ha szabad kérdeznem?

– Mert nincs kanalam...

Biológiaórán

– Mit tudsz a mohákról? – kérdezi a felelőt a tanár.

– A moha déli oldalán mindig van fa! – hangzik a válasz.

Skóciában

A skót megjelenik az előljáráságon, és bejelenti, hogy nevet akar változtatni.

– Mi teszi indokolttá a névváltoztatást? – kérdezik tőle a hivatalban.

– Találtam egy doboz vadonatúj névjegyet, és szeretném felhasználni – válaszol a skót.

– Pityu! Megint a szomszéd Lóri érdeklődött, itthon vagy-e. Mit mondjak?

– Látod, hogy nem ehető a spenót. A halak is megdöglöttek tőle...

Szabó Magda

Abigél

(Részlet)

– Nem énekelsz? – kérdezte Zsuzsanna hangja.

Ott állt mögötte, észre se vette, mikor lépett be. A hála, amit az iménti felismerés ébresztett benne, majdnem arra bírta, hogy felugorjék a zongora mellől, és odarohanjon hozzá, ehhez a kedveshez, aki megmentette, pedig nem is tudta, milyen nagy ügyről van szó. Aztán mégse mozdult, tudta, csak rendreutasítanak miatta. Sosem volt szabad megérteniük vagy megcsókolniuk senkit a nevelőik közül. És azt is érezte, ha Zsuzsanna megmentette őt, s nem szólt erről, nyilván azt kívánja, ő is hallgasson.

– Az óra letelt – mondta Zsuzsanna. – Az osztályod befejezte a varrást, mehetek játszani a nappaliba. Vidd helyre a holmidat.

Ment, óvatosan, kötényére szorítva a bibliát, s olyan vigyázattal lépve, hogy ne kocódjék össze a rengeteg aprópénz a zsebében. Zsuzsanna nem követte, maga ment végig a hálófolyosón, öntötte a tarisznyájába a pénzt. Beosont a nappaliba is, bár tudta, nem lesz öröme másfél órai játékban, amelyet a rendtartás szombatonként vacsoráig engedélyezett; az ötödik valóban gonosz kis játékot játszott, s ezúttal szabadjára engedhette az indulatait, mert ellenőrként Kőnig volt az ügyeletes, az meg soha nem vett észre semmit. Azt játszották, hogy kiküldtek valakit, akiről a bent maradtok eldöntötték: kit személyesít meg, s aztán mikor visszahívták, az illetőnek addig kellett kérdezgetnie a bent maradtakat, míg a feleletekből meg nem tudta állapítani, kinek a szerepét tölti be ő, ki az, akit megtestesített. Kiszámolással döntötték el, ki menjen ki, Oláh neve jött ki, Oláh kisietett. Kőnig bóbiskolt, épp csak hogy ott volt, de rájuk se nézett, lsten tudja, min merenghetett, bizonyosak voltak benne, egy szót se hall, s ha mégis, egy szót sem ért abból, ami körötte történik.

Kis Mari Gina felé bökött az állával. „Játsszatok – gondolta a kislány –, játsszatok, ti boldogok. Játsszatok azt, hogy Oláh most Vitay, és a kérdésekből és feleletekből derüljön ki, milyen aljas vagyok, milyen gyűlöletes. Csak játsszatok, ha jólesik. A frontokon értelmetlenül pusztulnak a katonáink, és az ország nem tudja az igazságot. Nem tudjátok ti sem itt.”

Érte nyargaltak Oláhért, aki Tormánál kezdte a kérdezősködést:

- Személy vagyok vagy tárgy?
- Személy – mosolygott Torma.
- Igazi vagy kitalált? – fordult Oláh Arihoz.
- Igazi – bizonygatta Ari.
- Lány vagyok vagy fiú? Salm!
- Nőnemű. Feminini generis.
- Ismerem magam, Lengyel?
- Mint a rossz pénz.
- Matulás vagyok, Rideg?
- Azt hiszed magadról.
- Szeretem magamat, Vajda?
- Mint kecske a kést.
- Ejnye, miért, Kis Mari?
- Mert hitvány vagy! – felelte Kis Mari.

Oláh szeme felcsillant. „Már tudja – gondolta Gina. – Ki is lehetne más, mint én, akit úgy szeretnek itt, mint kecske a kést, aki álmulás, nem igazi társuk, aki hitvány?”

– Ej, hát mit csináltam? – tette fel a kérdést Oláh, és nevető szemét körbebordta a társain, akik ugyanígy némán visszanevettek rá. – Hát mi az ördögöt csináltam én, Vitay?

– Elárultál valamit butaságból – felelte csöndesen Gina. A pillantások most ráfordultak, megálltak indulattalan arcán. Vitay nem nyafogott, Vitay nem lett se dühös, se zavart, Vitay nem tagadott semmit, nem színlelte, hogy nem tudja, miről van szó, és akármilyen furcsa érzés is volt, nem lehetett szabadulni tőle, hogy Vitay ugyan játszik velük, de valahogy úgy, ahogy egy felnőtt szokott részt venni ilyenfajta mókákban. Hát persze, így nincs értelme semminek; ha nem szenved, ha nem bosszankodik, ugyan mire való az egész? Oláh maga is zavarba

Kedves Olvasó Tanulók!

Vitay Gina, a regény hősnője, 1943-ban elbúcsúzik otthonától és azoktól, akiket szeret, mert apja beadja a híres árkodi leánygimnáziumba. Gina, a tábornok lánya, aki más, nagyvilágibb élethez szokott, csak nagyon nehezen viseli el az intézet szigorú szabályrendjét; a szökeést is megkísérel, összevész társnőivel, ám később olyan titkot tud meg, amiért mégis maradnia kell: édesapja az ellenállók csoportjához tartozik, s az intézetben próbálja meg elrejteni leányát. A rabságnak tűnő hétköznapiakat az intézet tanulói a képzeletükkel próbálják meg színesíteni: a kertben álló nő szoboralakról legendát alkotnak. Abigél szobra segít a bajbajutottakon.

Szabó Magda regénye a Nagy Könyv-játék harmadik helyezetteje, tehát a legnépszerűbb magyar regények között van. A lista másról is tanúskodik: nevezetesen, hogy még mindig a diákok olvasnak a legtöbbet térségünkben, ők szavaztak többnyire, hiszen az első három legnépszerűbb regény a házi olvasmányok kategóriájába tartozik. A neten böngészve rábukkantam egy nagyszerű ötletre. Meg kellene írni az **Abigél** folytatását! Írjátok meg, ti hogyan folytatnátok a történetet! Persze ezt csak akkor tehetitek, ha el is olvastátok a regényt.

Jó szórakozást!

Bence Erika

Abigél

Szabó Magda

jött, mert más feleletet várt, sírósbabbat vagy dühösebbet, aminél még mélyebbre lehetett volna ütni a láthatatlan tört. Most mit kérdezzen? Azt képzelte, mulatságosabb lesz.

– Kitaláltam – mondta kedvetlenül. – Ki megy ki?

A játékszabály szerint annak kellett ki-mennie, akinél a játékos megfejtette feladatát. Most Vitayt küldjék ki? Vele játsszanak? De mit? És hogyan? Még egyszer nem adhatják fel neki önmagát, és csak nem fogják itt szórakoztatni? Az ötödikesek hallgattak, maga Kis Mari se talált megoldást.

A csendre, mintha különös módon a nesz hiánya hatott volna úgy rá, mint a zaj, Kőnig felnézett.

– Kit adtak fel – érdeklődött –, hogy máris kitalálták?

– Augustus császárt – mondta rosszkedvűen Szabó. – De már nem játszunk. Szabad helyette beszélgetni?

– Hogyne – mondta Kőnig, és megint visszacsütykelt a gondolataiba. Gina az ablakhoz ment, rákönyökölt a párkányra, nem látott rajta át, mert a légvédelmi függöny elfogta a pillantása elől a kertet, de legalább távolabb volt a többiektől, és nem kellett halania, hogy mondja el Kis Mari mindenkinek, milyen újabb bűnnel tetézte az eddigieket. El próbálta képzelni, milyen az, mikor minden ablakot ki lehet nyitni, és minden utcán árad a fény, nincs háború, és nincs halál, és nincsenek súlyos titkok, veszély és pusztulás. Apjára gondolt, a kocsi, amely fut már valahol messze Pest felé, néha túlköli, ilyenkor a dudája elsikoltja magát: „Gina gyerek!”

– és Ferire is gondolt, aki bizonyosan tudja mindazt, amit az apja is tud, hisz Feri olyan okos, olyan senkihez nem hasonlítható, a Mimó néni köréhez tartozik, és mindig olyan szeretettel beszélt az ő apjáról, és hányszor nem kérte, hadd látogathassa meg otthon. Ha említette a tábornoknak, apja mindig azt felelte: nem járhatnak hozzá tiszték, Kuncz hadnagy sem. Lehet, Feri is azért tartotta távol a háztól, hogy őrá se hozzon veszélyt, bár egy hadnagyra nyilván kevésbé gyanakszanak, mint egy tábornokra.

Vacsorára harangoztak. Kőnig folyton meghűléstől félt, ha nem is az udvaron jött át, hanem a tanári lakrészből a folyosón, akkor is mindig sállal kötötte be a torkát, és felöltöt is vett, ami miatt külön mulattak rajta, és amit ahelyett, hogy fogásra tett volna, az ablakkilincse akasztott. Most, hogy menni készültek, érte nyúlt a kabátjáért, s ahogy felvette, csak elbámult, mert nem volt a felöltőjén egyetlen gomb sem. „Krisztus, a holnapi perselyezés! Ezek ellopták a Kőnig gombjait, azzal kezdték a gyűjtést” – gondolta Gina, és bár igazán tele volt gondokkal a lelke, majdnem elnevette magát

azon az arcon, amit Kőnig vágott, és azon a sunyi alázaton, ahogy Kis Mari körülgúrta, részvétét fejezte ki, és megkérdezte, járt-e ma villamoson, mert a forgalomban előfordul, hogy az ember elhagyja a gombjait, nahát, igazán, méghozzá milyen szép világosszürke gombok voltak, mint egy-egy pengő, nehéz lesz újat szerezni helyettük. Kőnig sopánkodott, aztán, mint mindig, belenyugodott abba, ami történt, vezette az osztályt az ebédlőbe. Gina csak félig fogyasztotta el a vacsoráját, betegségére hivatkozott, pedig diétás kosztot kapott, de még a kompótját se kérte, nem bírt enni; Zsuzsanna megkérdezte, kinek ajánlja fel a befőttet, tanácstalanul nézett maga elé, tudta, hogy úgyse fogadják el. És akkor a tanári asztal felől megszólalt az a pákosztos szörnyeteg: Kőnig azonnal jelentkezett Vitay felesleges kompótjáért. Minden tanár lesütötte a szemét, az igazgató is, de látzott Torma Gedeonon, alig tudja megállni, hogy rá ne ripakodjék arra a falánkra. Gina repült a kompótosztánnyárral, lerakta Kőnig elé, tüntesse el, ne is lássa, legalább nem kell magyarázkodni, az osztály miért nem veszi át. Gigus tanárnő összesűgött Sáfár Eszterrel, Kalmár egy picit megcsóválta a fejét. „Kőnig – susogta Murai –, hogy az mire képes!” Most külön haragudtak rá, mert ha nem olyan pókhasú, Vitay járhat körbe-körbe a nyomorult meggybefőttel.

Áhítat alatt nyugalom volt, a nagytisztelű úr arról beszélt, mi a keresztyén nő ékessége, miféle jellemvonások. „Miként a rózsafát az illatos virág, ékesíti a keresztyén hajadont a hosszú tőrés szép erénye, a szelídség, a felebaráti szeretet.” Világéletemben vad voltam, türelmetlen, és sose tudtam szeretni azt, aki megbántott – töprengett a kislány. – Most tanulom ezeket az erényeket, egy katonától tanulom, nagytisztelű úr, az apámtól, az ő kedvéért próbálok türelmes lenni és szelíd.” Felnézett, ami nem is illet, nem is volt szabad, és Torma pillantásával találkozott a szemé, nézte, nézte őt Torma Piroska, aztán hirtelen elkapta a tekintetét, és csak sokkal később tudta meg, hogy Torma Piroska sajtóságon ugyanazt gondolta most önmagáról, mint Gina, hogy őt ugyan nemigen ékesíti semmi hasonló erény, és alighanem az osztályt magát sem, és vajon hogyan fognak ők úrvacsorát venni karácsonyra, ha nem fognak sose megbocsátani ennek a Vitaynak.

Ezúttal nem volt fürdés lefekvés előtt, ma már voltak a kádban szénhordás után, Zsuzsanna egyórai olvasást engedélyezett még

a hálóteremben, vagy csendes beszélgetést, amit akarnak. Most még a hálóban aludni is változatosság volt, a betegszoba elhagyatottsága és csendje után nem volt ellenére, pedig senki se szólt hozzá, sőt most már annyira sem, hogy nem is sértegették, és nem is emlegették, mintha nem is élt volna. Nem olvasott, bebújt az ágyába, amelyben éppen egy hete nem aludt már, apjára gondolt, a beszélgetésükre és mindarra, amit Kalmártól tanult vagy a régi iskolájában, és amit Mimó néninél beszéltek a háborúról. A lányok kuncogtak, Salm őrt állt az ajtónál, Szabó, a kis kövér, hálóingben valami komplikált táncot mutatott be, a körülállók dőltek a kacagástól. Szeretett volna elaludni hamar, de valahogy nem ment, túl sok esemény volt a napban, túl sok gondolkoznivalója is volt, és valahogy az ágyát sem érezte olyanak, mint amilyenek megszokta, pedig utoljára, még a múlt vasárnap reggelén, rendesen megágyazott. Ó, persze, hiszen azóta Zsuzsanna alábotort a matracának; úgy látszik, nem úgy egyengette el, ahogy kellett volna.

Késő volt, már csak a macskaszem égett, az osztály elfáradt a játéktól, a nevetéstől, aludtak mind. Felkél, és megigazítja az ágyat, hogy alhasson végre, mert erősnek és egészségesnek kell lennie, megígérte, hogy vigyáz magára. Kicsúszott a paplan alól, felhajtotta a lepedőt, s egy kicsit felemelte a középső matracot, hogy jobban elegyengethesse, úgy tegye a helyére. Mikor alányúlt, visszarántotta az ujját, mintha késbe kapott volna. Egy darabig csak guggolt az ágya előtt, kopogó szívvel, aztán megemberelte magát, és kivett mindent, ami a kezébe akadt az imént. Kirakta a felhajtott lepedőre a püdet, a fésűt, a zsebnaptárt, a pénztárcát, a fényképalbumot, a lakáskulcsot, mindent, amit itt hagyott a múltkor, és a levelét is, a búcsúlevelet, ami miatt annyit kérlete Kis Marit. Ott volt a levél sértetlenül, ugyanaz a lap, amit kitépett, csak a betűk szaporodtak meg rajta.

Mindnyájatokat gyűlöltelek. Csak játsszátok a hülye játékaitokat ebben a börtönben. Én mindenesetre megszököm. Vitay.

TUdTAM, MIKOR MEGSZÖKTÉL, HOGY NEM MÉGY EL BÚCSÚ NÉLKÜL, HÁT AHOGY HAZAJÖTTÉL HORN MICITÓL, RÖGTÖN MAGAMHOZ VETTEM A HOLMIDAT MEG EZT A BOLDOGTALAN ÍRÁST. TÉPD SZÉT, ÉS BÉKÜL KI AZ OSZTÁLLYAL, OLYAN JÓ GYEREKEK. HA BAJ VAN, MIÉRT NEM HOZZÁM FORDULSZ? NEM A TIED AZ EGYETLEN TITOK, AMIT ŐRZÖK.

ABIGÉL

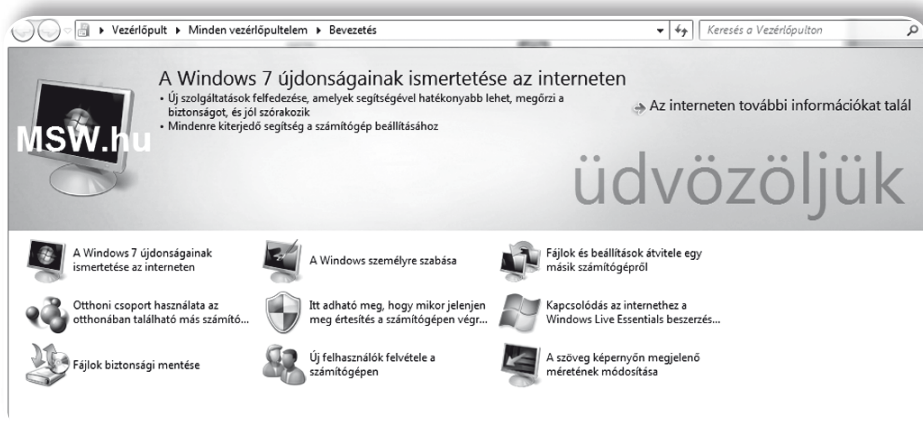
(...)

Így készült a magyar Windows 7 (2.)

„Az RC megjelenését követően a kisebb nyelvekre is szerveztünk nyilvános tesztek, amely meghívásos alapon működött. Próbáltuk saját magunk szervezni a tesztelőket. A fokozott érdeklődésre jellemző, hogy Szerbiában a nyilvános újsághirdetésünkre több mint hatszázan jelentkeztek, miközben mi csak maximum 100 fővel számoltunk” – mesélte a honosítás egyik szervezője. Magyarországon körülbelül 30 fő tesztelte aktívan a teljesen magyar Ultimate változatot, és több száz hibát jelentettek. A programmedzser elmondása alapján azok legtöbbször fordítási hibák voltak, de felléptek még elütések, helyesírási bakik, valamint elmaradtak szóközők is, illetve méretezési gondok is adódtak. Egy szemfüles tesztelő ráadásul még a Purple Place nevű játékban is kiszúrt egy félrefordítást.

Nem változtak pl. az olyan billentyűkombinációk, mint a [Ctrl]+[P] (nyomtatás), amelyet magyarul logikusan a [Ctrl]+[N] helyettesíthetne. Ezeket különös ok nélkül nem érdemes megváltoztatni, hiszen jogos elvárás, hogy az országhatárt átlépve a [Ctrl]+[P], [Ctrl]+[P] maradjon. Talán mindenki számára szemléletes példa az Office, ahol a dőlt betűtípust korábban a [Ctrl]+[D] utasítással, a félkövért az [Ctrl]+[F]-fel, az aláhúzottat pedig az [Ctrl]+[A]-val hívhattuk elő. Idővel azonban a fenti ok miatt a Microsoft visszatért a nemzetközi elnevezésekhez, így már a [Ctrl]+[B], a [Ctrl]+[I] és a [Ctrl]+[U] szolgál a betűk stílusának módosítására.

Természetesen semmi nem lehet tökéletes. Ezt maguk a fordítók is tudják, akik gyakran kényszerülnek alkukra. Emiatt persze a felhasználók sokszor elégedetlenek, mivel nem tudják a legtöbb esetben, hogy pontosan milyen elgondolás van a háttérben. Ilyen tipikus példa az „a(z)” megjelenése az operációs rendszer üzeneteiben. Ez egy tipikus kényszermegoldás, hiszen a fordító ilyenkor nem tudhatja, hogy magánhangzóval vagy mássalhangzóval kezdődő szó követi-e. Logikus lenne, ha a névelő ezen okból a szó mellé kerülne, ám ekkor

egy listában való megjelenítéskor például az „a alma” csúnyán nézne ki. Vagyis kényszerből meg kell elégednünk a nem túl elegáns választós verzióval. Emellett a magyar nyelv maga is okoz néha problémát, hiszen a tömör angol szöveget sokszor nem lehet szépen, stílusosan lefordítani helyhiány miatt. Célkitűzés, hogy ekkor az információ nem sérülhet, viszont a stílust néha fel kell áldozni a gyakorlatiasság oltárán.

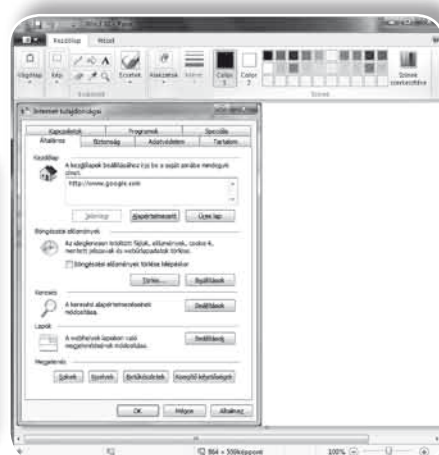
A Microsoft Szerbia pl. korábban fotópályázatot hirdetett szerbiai háttérképekre (a magyar leányvállalat a magyarországiakra), ami információink szerint már le is zárult. Így az október végi megjelenés után már mindenki letöltheti majd az országára vonatkozó egyedi képeket. Remélhetőleg később még ennél is nagyobbra nő a nemzeti csomag.

Az új funkciók magyar elnevezéseinek esetében nem várnak ránk nagy meglepetések a Windows 7 magyar nyelvű csomagjában.

Az operációs rendszer újdonságai közül a HomeGroup alkalmazást Otthoni Csoportnak, a Jumplistet Ugrólistának, a Mobility Centert Mobilközpontnak, az Action Centert pedig Műveletközpontnak fordították. A Device Stage és a Sticky Notes elnevezések viszont például változatlanul angol nyelvűek maradtak. Ennek oka jogi megfontolásokra vezethető vissza, hiszen amely kifejezéseket a Microsoft levédetett, azokat utána már nem szabad lefordítani.

Természetesen az alapvető terminológiák nem változtak. Azok a Windows 95 óta öröklődnek, így például a fájl, a mappa és a rendszergazda elnevezések talán már soha nem is fognak megváltozni.

KOS

Meglepődve tapasztalhatod, hogy milyen jelentéktelen dolgok miatt képesek összeveszni az emberek a közeledben. Ne ítélkezz, és ne avatkozz bele! Ha képes vagy objektív maradni, akkor segítheted a kibékülést. A hét közepén kétségbeesve úgy érezheted, hogy kicsúszik az irányítás a kezedből. Ne kezdj el kapálózni! Hagyd, hogy a dolgok most maguktól alakuljanak!

BIKA

Nagyon idegesen indulhat a heted. Csak te tehetsz ez ellen. Például úgy, hogy előbb kelsz reggel, és időben elindulsz. Ha nem sikerül, akkor se büntesd magadat és a környezetet azzal, hogy elkezded kapkodni vagy kiabálni! Ezzel elronthatod az egész napodat és hetedet is. A hét közepén kellemes események várnak rád. Az egyik barátod meghívhat egy bulira. Ne mondj nemet!

IKREK

Jó hangulatban kezdődik a heted. Csak ne siess, és ne engedd, hogy bárki vagy bármi elterelje a figyelmedet! Aztán keveset beszélj! Sok beszélnek sok az alja – tartja a mondás. Ha nem a lényegről beszélsz, akkor nem fognak rád figyelni, és lesz min megsértődőd. Ne törődj a pletykákkal, és te se pletykálj!

RÁK

A héten minden remekül alakul. Jó formában leszel. Érdeemes lenne ezt kamatoztatni. A hétvégén egy idős családtagod olyasmit kérhet tőled, amihez nem sok kedved lesz. Ne mondj kapásból nemet! Gondolj bele, hogy ez neki miért és mennyire fontos! Meg fogod érteni őt, és nem lesz nehéz teljesíteni a kérését.

OROSZLÁN

Ne hidd, hogy mindenki ellened szövett! Bár úgy érezheted, hogy csak a te bosszantásodra kelt fel mindenki, tudd, hogy tévedsz! Próbáld meg higgadt maradni! Tedd szóvá, ami nem tetszik, és keresd a megoldást! Kösd le konstruktív, építő módon az energiáidat! Szervezz sűrű programot!

SZŰZ

Úgy kezdődik a heted, hogy türelmesnek és óvatosnak kell lenned. A sietség most veszedelmet rejt. Ettől függetlenül egész héten legyél fokozottan figyelmes! Főleg a nehezen belátható helyekről leselkedik rád balesetveszély.

MÉRLEG

A hét közepén nagy változáson mész keresztül. A hangulatod, a stílusod és az életről alkotott nézeteid is komolyabbá, felelősségteljesebbé válhatnak. Ez lesz, akinek tetszik, és lesz, akinek nem. Ha úgy érzed, hogy könnyebben átlátod a helyzetet, akkor írd listát!

SKORPIÓ

Legyél nagyon elővigyázatos! Ne menj bele semmilyen szócsatába, mert szinte biztos, hogy te leszel a vesztes. Most annyi düh és elégedetlenség halmozódott fel benned, hogy ezek megakadályozhatnak a józan érvelésben, és hiába van igazad, a másik fél nem a mondandód tartalmával, hanem a stílusával lesz elfoglalva.

NYILAS

Vigyázz! A héten „fokozódik” a helyzet. Sőt, azzal nehezedik a dolgod, hogy valószínűleg az édesanyád méltatlankodva kér számon valamit, amit megígértél neki. A morgás helyett kérj elnézést, és gyorsan teljesítsd! A hétvégén fellélegezhetsz. Szerencsére remek hangulatban leszel. Menj sportolni, kirándulni, vagy szervezz bármilyen aktív programot

BAK

Az idő neked dolgozik. Ez általában igaz, de ezen a héten kézzelfogható jelét tapasztalhatod. Legyél türelmes, és meglesz az eredmény! Ne lepődj meg, ha új kapuk nyílnak meg előtted! Ne csodálkozz, ha téged kérnek fel valamire! Ne kételkedj magadban! Ragadd meg a kínáló lehetőséget, hiszen erre vártál.

VÍZÖNTŐ

Nem igaz, hogy választanod kell a szerelem és sulik között. Igenis lehetsz mindkét téren elégedett, sikeres és boldog. A két dolog nem zárja ki egymást. Kellő odafigyeléssel okosan be tudod osztani az idődet és az energiádat. Ezen a héten balanszíroznod kell, hogy ez a két téma egyformán kerüljön a mérleg két serpenyőjébe.

HALAK

Számodra a hét közepe több területen is sikereket tartogat. Ahhoz, hogy ezt élvezhesd, a hét elején béketűrőnek, szelídeknek kell lenned. A hét második felében pedig tetterre késznek. Ne aggódj! Mindig pontosan fogod érezni, hogy mire van szükség. Persze sokat segíthet, ha olyan emberekkel meg tudod beszélni a teendőket, akikkel bizalmas a kapcsolatod.

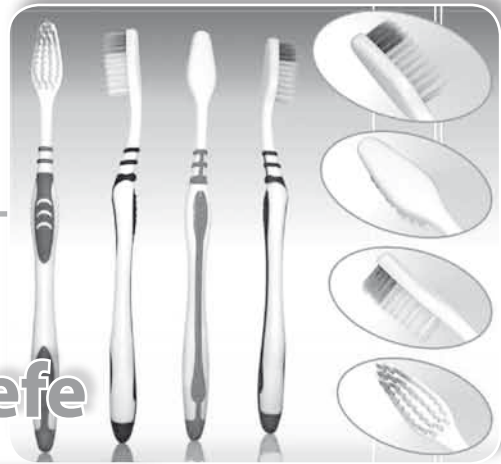

A szacharin véd a fogszuvasodástól?

A fogszuvasodást a fogfelületen megtapadó baktériumok okozzák azzal, hogy a fogzománc meszét feloldó szerves savvá bontják a szacharózt vagy más cukrot. Azok azonban, akik mesterséges édesítőszeret használnak, biztosak lehetnek abban, hogy nem lyukadnak ki a fogaik. Ezt bizonyították a Németországban végzett kísérletek: A mesterséges édesítőszeret felhasználók körében – a cukrot fogyasztókhoz viszonyítva – alig fordult elő fogszuvasodás. Éppen ezért, ellentétben a tíz-egynéhány évvel ezelőtt az Egyesült Államokban mesterségesen keltett szacharin- és cuklanáthisztériával, kiderült, hogy ezek nem okoznak rákot, hanem egyenesen hasznosak, mert védelmet nyújtanak a fogszuvasodás ellen.

A jó fogkefe

Lekevert, közepesen kemény, rövid fejű, műanyag sörtéből készült fogkefét választunk. Egy fogkefét legfeljebb három hónapig tanácsos használni. A kék jelzősörtéjű (indikátoros) fogkefe a szín elhalványosodásával jelzi, hogy újra van szükségünk. Az elektromos fogkefe nagyon jó hatásokkal dolgozik – rövidebb idő alatt nagyobb tisztaságot lehet elérni segítségével, mint a hagyományos fogkefékkel. Előnye még, hogy a nehezen hozzáférhető helyeken (pl. bölcsességfogak) is alaposan tisztít, mivel kicsi fejű, amely oszcilláló félkörös mozgást végez, csak a kívánt helyhez kell tartani, és nem a használójának kell mozgatnia előre-hátra, mint a hagyományos fogkefék esetében.

Hogyan táplálhatjuk fogainkat?

Ásványi anyagok

Fluor. Erősíti a fogzománcot, mérsékeli a szuvasodás kockázatát.

Forrásai: tengeri halak, rákok, ivóvíz, tea, bab, tyúkhús, zselatin.

Foszfor. Szükséges a csontok és a fogak normális szerkezetéhez, épen tartja a fogakat és a fogínyt.

Forrásai: hal, tojás, dió, különböző magvak, fokhagyma, szárnyasok húsa.

Jód. Védi a fog egészségét.

Forrásai: tengeri halak, rákok, hagyma, tengeri só.

Kalcium. Erős csontozatot és egészséges fogazatot biztosít.

Forrásai: tej, tejtermékek, szójabab, napraforgómag, szardínia, fokhagyma, bab, zöldfőzelékek, amerikai mogoró, szeszamag.

Magnézium. Az ép foghoz szükséges kalcium, foszfor és C-vitamin egyensúlyát és anyagcseréjét segíti.

Forrásai: füge, citrom, grépfrút, mandula, brokkoli, kukorica, dió, alma, sötétzöld főzelékek.

Mangán. Segíti a szervezetet a B- és a C-vitamin felhasználásában.

Forrásai: dió, borsó, murok, tojás sárgája, zöldfőzelékek.

Vitaminok

A-vitamin. Hozzájárul fogak és az íny egészségéhez.

Forrásai: máj, sárgarépa, sütőtök, spenót, burgonya.

B1-vitamin. Enyhíti a fogműtétek utáni fájdalmakat.

Forrásai: élesztő, gabonafélék, tej, sertéshús, zöldségek, amerikai mogoró.

C-vitamin. Segít a fogíny és a fogak gyógyulásában.

Forrásai: citrusfélék, petrezselyem, csipkebogyó, paprika, krumpli, savanyú káposzta, paradicsom, fokhagyma.

D-vitamin. Szabályozza a csont- és a fogképződéshez szükséges kalcium és foszfor felhasználását.

Forrásai: halmáj, szardínia, tonhal, tej, tejtermékek és napsütés.

F-vitamin. Kalciumot juttat a sejtekbe.

Forrásai: szójabab, amerikai mogoró, dió, napraforgó, búzacsíra, mandula.

P-vitamin. Épen tartja az ínyt, segíti gyógyulását.

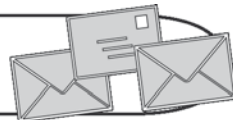
Forrásai: citrusfélék fehér elválasztó fala, sárgabarack, cseresznye, csipkebogyó.

(Dabr)

Október 27-én Belgrádba mentünk a tanító nénivel és a barátaimmal. A szabadkai Ivan Sarić Repülő Klub által szervezett jutalomkiránduláson vehettünk részt.

MIZUJS?

A buszban jól szórakoztunk. Mikor megérkeztünk, a Repülő-múzeum előtt sok repülőt láttunk. Sokat fényképezkedtünk, majd elmentünk a reptérre. Életemben most jártam először ilyen helyen. Mozgólépcsőztünk is. Írtó jó volt. A múzeumban egy díjkiosztón is részt vettünk. Osztálytársam, Besnyi Botond a Repülő Szövetség országos szintű rajzpályázatán ezüstérmet, míg Szőke Hilda, az Október 10. iskola negyedikese bronzérmet kapott. A díjkiosztó után kálccsal és szörppel vendégelt meg bennünket, ami nagyon finom volt. Körbejártuk a múzeumot is. Sok érdekes repülő, helikoptert láttunk. Kár, hogy gyorsan vége lett ennek a szép napnak. Máskor is elmennék az osztálytársaimmal Belgrádba, mert nagyon jól éreztem magam.

Domanić Dalibor 4. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Halloween

Vidám műsorral kedveskedtek szüleiknek iskolánk magyar ajkú alsósai, valamint az 5. és 6. osztályosok. Az alsósok angol és magyar nyelvű dalokat, verseket, táncokat, rövid jeleneteket adtak elő. Az ötödikesek a halloweennal kapcsolatos hagyományokról készítettek rövid beszámolót, a hatodikosok bemutatták a Mandragóra című miniprojektumukat, természetesen a boszorkányokról szóló történetekről ezúttal részletesebben számoltak be. A műsor végén a szülők és a tanárok a jelmezbe öltözött vidám gyerekeket édességgel jutalmazták meg.

Petőfi Sándor Általános Iskola, Újvidék

A Népkörben jártunk

Október 21-én a Népkörbe mentünk. Azért mentünk, hogy régi és új zeneszámokat hallgassunk, és hogy megünnepeljük a Népkör 138. születésnapját. A bejáratnál almát osztogattak, amit a Szabadkai Piacok vállalat ajándékozott. A gyermekdalokat az adai EnAn együttes adta elő. Volt, amikor mi is énekeltünk, miközben lábaink a ritmust ütötték. Nagyon klassz volt az előadás.

Jövőre is elmegyek a Népkör születésnapjára.

Besnyi Botond

Október 21-én a Népkörben az adai EnAn együttes koncertjén voltunk. Rajtuk kívül még három osztály jött velünk.

A bejáratnál finom almával vártak. Nagyon sok zenszám hangzott el. Legjobban a Suli a buli című tetszett. Sok érdekes dolgot mondtak, énekeltek. Számomra az volt a legérdekesebb, amikor az énekes azt énekelte, hogy: „Az én nevem Endre!” Persze, mikor vele ismételtük a dalt, nekünk nem azt kellett volna énekelni, hogy Endre, hanem a saját nevünket. Erre azt mondta az énekes:

– Milyen sok Endre van itt!

Utána újból mondtuk az egészét, de most már mindenki a saját nevét kiabálta be.

Máskor is szeretnék hasonló koncertre menni.

**Darazsac Diána, 4. c osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

CSAK LÁNYOKNAK

Szerelmi színjósda

RÓZSASZÍN

Ha van szimpátiád

Nőiesség és érzelmeid nagy hatással lesznek a nagy Ő-re anélkül is, hogy túl sokat erőlködnél. Figyeld az egyszerű történésekre, s vegyél észre minden aprónak tűnő dolgot is. Élvezd az élet picit csodáit, örülj annak, hogy ilyen szép kapcsolatod van. A kedvedet most semmi és senki nem ronthatja el.

Ha nincs szimpátiád

Nőiesség és érzelmeid több fiúra is lehangoló hatással lesznek. Most akár zsákokat is húzhatsz magadra, akkor is lesz olyan, aki érdeklődik utánad. Az más kérdés, hogy lelki-világod kissé érzékenyebb a szokásosnál, és egy heves érzelmi támadást nehezen fogsz elviselni. Pedig ideje, hogy kilépj az unalmas érdektelenségből.

FEHÉR

Ha van szimpátiád

Új kezdet áll előtted! Itt a megtisztulás ideje! A szerelemben új távlatok nyílnak meg előtted, ismerd meg még jobban szimpátiád, hisz számos tulajdonsága teljesen ismeretlen számodra. Átvesszi téled ezt a letisztult lelkiállapotot, s együtt fedezhetitek fel egymást.

Ha nincs szimpátiád

Új kezdet áll előtted! Itt a megtisztulás ideje! A közelmúlt csalódásain túl kell lépni, s átadni magad egy új lehetőségnek. Légy nyitott mindenre, ami újszerű, ami kalandot jelent. Ne akarj azonnal komoly kapcsolatot, hagyd időt az ismerkedésre.

SÁRGA

Ha van szimpátiád

Most mindent kizárólag a cél érdekében teszel. Szeretnéd, ha minden úgy történe, ahogy az a te elképzeléseidnek megfelel. Addig nincs is ezzel gond, amíg a szimpátiád meg nem makacsolja magát, és ellent nem mond. Vigyázz, vehemenciád most könnyedén konfliktusokra adhat okot!

Ha nincs szimpátiád

Most mindent kizárólag a cél érdekében teszel. Már nagyon vágyasz egy kapcsolatra, ami teljesen érthető, de óvatosan bánj a rámenősséggel, mert könnyen elriaszthatod azt, akit kiszemeltél magadnak. Senkire ne erőszakold rá elképzeléseidet, hagyd, hogy a dolgok a maguk útját járják.

KÉK

Ha van szimpátiád

Nyugalom és kiegyensúlyozottság jellemző. Jól teszed, ha a szimpátiádra több figyelmet és időt szánsz, ha esetleg most tisztázzátok a problémáitokat. Fontos, hogy mindkettőtök számára megfelelő egyezsége jussatok. Kapcsolatotok tartósságát most lehet végleg megalapozni.

Ha nincs szimpátiád

Nyugalom és kiegyensúlyozottság jellemző. Most igazán nagy az esélyed, hogy flörtölj, és akár egy hosszú távú kapcsolatot is kialakíthatsz. Ha már van kiszemelted, itt az idő, hogy tudtára add érzelmeidet. A változás ideje most jött el számodra, merd megtenni az első lépést.

ZÖLD

Ha van szimpátiád

Természetességgel most bárkit elbűvölsz. Rendben alakul szerelmi életed, de most beléphet valaki a képbe, aki bizony gyökerelesen felforgathatja a mindennapjaidat. Légy ésnél, és ne bonyolódj komoly flörtbe, csak magadnak okozol kellemetlenséget, a szimpátiádnak pedig szomorúságot.

Ha nincs szimpátiád

Természetességgel most bárkit elbűvölsz. Ha régóta tetszik valaki, dobd be magad, és vedd le a lábáról. Ha viszont seholy senki, akkor most minden esélyed megvan arra, hogy rátalálj a szerelemre. Flörtölj, kacérkodj!

NARANCS

Ha van szimpátiád

Vidámság és játékoság jellemző. Kissé szét-szórtnak tűnhetsz a párod számára, de ő ezt is szereti benned. Örülj kettőtöknek, s annak, hogy jól mennek a dolgaitok.

Ha nincs szimpátiád

Vidámság és játékoság jellemző. Ezt szeretik benned. Tele vagy energiával, életkedvvel, ami igencsak elősegíti azt, hogy felfigyeljen rád valaki. Itt az ideje, hogy nagyot fordíts eddigi egyhangú érzelmi életedben. Az sem lenne baj, ha végre nemcsak a külsőségekre adnál, hanem először a nagy Ő belső tulajdonságait értékelnéd.

LILA

Ha van szimpátiád

Egyedi vagy és különleges. Most kell újra életet vinned a kapcsolatodba, hisz biztos, hogy némi ápolgatásra, javításra szorul. Szervezz váratlan randit. Vedd le újra a lábáról, turbózd fel a kapcsolatot, vigyél bele újra érzelmeidet.

**Szerelmi színjósda
rávilágít jelen
lelkiállapotodra és az abból
adódo lehetőségeidre.
Gondolkodás nélkül válassz
magadnak színt, mely
tükrözi hangulatodat,
és rövid előremutatást
nyújt számodra. Egyszerre
csak egy színt válassz, és
ne feledd, hogy mindig
az első választás jön be.
Színjósdaunk segítségével
megtudhatod, mit kell
tenned a boldogságért,
milyen események
történhetnek veled az
elkövetkezendő időben.
Válassz egyet a színek közül,
és olvasd el üzenetét!**

Ha nincs szimpátiád

Egyedi vagy és különleges. Most kell ismerkedned, és semmilyen randifelkérésre ne mondj nemet. Ne félj a kudarcotól. Ha csalódtál is, ne hidd azt, hogy nincs esélyed új szerelemre. Most van csak igazán lehetőséged, hogy flörtölj és bárkit meghódíts. Engedd el magad, ne légy görcsös, s meg fogsz lepődni, milyen hamar horogra akad valaki.

FEKETE

Ha van szimpátiád

Kerüld a konfliktusokat és az összetűzéseket, pedig belül már kitörni készülsz. Most a türelem és a tolerancia lehet a legjobb szövetségese. Itt az idő, hogy a félrebeszélések helyett alaposan átrágjátok magatokat kapcsolatotok jó és rossz részén is.

Ha nincs szimpátiád

Kerüld a feltűnést, most az a célo, hogy megbújj a tömegben, nem szeretnéd, ha észrevennének, nem is vagy igazán nyitott egy új kapcsolatra. Nagy a valószínűsége, hogy észre sem vennéd, ha valaki érdeklődne irántad, de ha mégis megtenné feléd az első lépést, most nem érhetne el nálad túl sok sikert.

PIROS

Ha van szimpátiád

Most egy szikra is elég ahhoz, hogy lángra lobbanj. Vonzerőd a magasba csap, és megtörténhet, hogy megcsalsz valakit. Nem baj, hisz bárkivel előfordulhat, csupán a lelkiismeretteddel kell megbirkóznod.

Ha nincs szimpátiád

Most egy szikra is elég ahhoz, hogy lángra lobbanj. Mindenre kapható vagy, flörtre, romantikára. A kisugárzás, mely most belőled árad, bárkit levelez a lábáról. De azért légy óvatos, mert érzelmileg könnyen összetörhetsz.

„Kedves Bori Mária!

Én egy nyolcadikos lány vagyok. Az osztályommal kapcsolatosan kérek tanácsot, mit lehet az ilyen esetben tenni, mint a miénk?! Az iskolában a jobb osztályok között emlegetnek bennünket, mert kezdettől fogva jó magaviseletű, nagyon jó tanulmányi eredményű osztály voltunk. Amióta elindultunk a nyolcadikba, azt vettük észre – erről már a többiekkel is beszélgettünk –, hogy az egyik fiúba, mintha belebújt volna az ördög. Rondán beszél, káromkodik, válogatott csúnyaságokat mond nekünk, és látszik rajta, hogy élvezi, ha megbotránkoztat bennünket. Senkihez sincs egy szép szava sem. Előbb úgy tettünk, mintha nem hallanánk, utána figyelmeztettük, hogy csúnyán beszél velünk. De semmi sem segített. Nem akarunk árulkodni, és szólni az osztnak. Azon gondolkodtunk, hogy megmondjuk a szüleinek, de elálltunk tőle. Úgy gondoljuk az osztályal, hogy azért mégsem kell annyiban hagyni a dolgot. Mindentől függetlenül mi meg szeretnénk tartani a rólunk alkotott jó véleményt. Mit tehetünk, hogy ez az egy személy ne rontsa ezt el?! Kérem, adjon nekünk tanácsot!

Válasz:

Kedves Bulldog!

A levél olvasása után örömmel konstatáltam, hogy még sincs minden veszve, hisz van olyan osztály, mely tanulóinak fontos a jó hír. Még véletlenül sem akarnak kiválni. Tanulni akarnak, nem akarnak elsüllyedni, vagy csak éppen átcusszanni átlagukkal a következő osztályba, mint a tanulók és osztályok zöme. Különböző okok miatt megtörténik, hogy egy vagy két ember miatt szenved egy egész közösség. A példákat nem is kell sorolnom. A dolog nyitja a ti esetekben a serdülőkorban keresendő. Ilyenkor egyeseket igencsak rázós időszak kerít hatalmába. A testi és lelki változások következtében felgyülemelő feszültséggel nem tudnak mit kezdeni, ezt sokszor nem megfelelő módon vezetik le a fiatalok. Keresitek a helyeteket a világban, és az előttetek lévő sokfajta embermodell közül nem mindig az elfogadható viselkedésük „cipőjét” húzzátok fel. Nemcsak a környezetetekben élő személyek adhatnak viselkedési modellt. Idősebb barátok, rokonok, szomszédok, a televízió és a filmek szereplői, zenészek, színészek stb. is „modellt” állnak, és sokszor akaratlanul is lekoppintjátok a viselkedésüket. Igyekeztek minél előbb felnőtté válni, és igénylitek is, hogy felnőttként kezeljenek benneteket. Felnőtségeteket pedig úgy mutatjátok ki, hogy cigiztek, lerészegedtek, sok mindenben önállóan akartok dönteni. Mindez sajnos, még nem tett felnőtté egy serdült sem. Van, aki trágársággal, csúnya szavak használatával, káromkodással, izgága viselkedéssel, verekedési jelenetekkel fűszerezi meg a környezetében élő és dolgozó felnőttek, és persze a társak életét is. Hogy valaki hogyan birkózik meg a serdülőkori feszültséggel, az önmagát kereséssel, nem tudjuk pontosan, mert a nagyon jó családból származó gyerekeknél is jelentkeznek problémák. Ha jobban megfigyeljük az ilyen „problémás” viselkedéseket, azt láthatjuk, hogy a viselkedés háttérében düh van, és ilyen módon vezetik le azt. Megtörténik az is, hogy csak sokkolni akarják a környezetüket, így akarnak kitűnni, elérni, hogy: ITT VAGYOK! FIGYELJÉTEK RÁM! Vagy amiről már szoltam, azt hogy ők már felnőttek. A legjobb lenne, ha beszélnétek a társatokkal arról, hogy mit figyeltetek meg nála, és elmagyaráznátok neki, hogy a mérgét másként is levezetheti, például sportolással. Arra is felhívhatjátok a figyelmét, hogy nem minden felnőtt káromkodik. Próbáljátok meg kideríteni, mi váltja ki nála ezt a nemkívánatos viselkedést. Ha a komoly beszélgetések után is durván viselkedik, súlyosabb baj is meghúzódhat a háttérben, például drogprobléma, vagy más pszichés elváltozás, önértékelési gondok, eltitkolt konfliktusok, ezt már a felnőttekre kell bízni. Szóljatok az osztályfőnököknek, és feltétlenül

Buldog”

a társatok szüleinek. Ha a felkínáltak közül semmi sem segített, akkor nem marad más hátra, el kell fogadnotok, hogy a ti osztályotok is változik, mint ahogyan az egész világ is állandó változásban van.

„Kedves Bizalmas!

Tizenkét éves vagyok, és amióta elkezdődött a tanítás, szerelmes vagyok egy nagyon aranyos fiúba. A gond az, hogy nagyon szégyenlős vagyok, és nem tudom, hogyan lépjek vele kapcsolatba anélkül, hogy égnék, mint a lámpás. Nem tartom jónak azt sem, ha a barátnőmön által küldök neki levelet. Mit tegyek? Kérlek, adj tanácsot!

Pipike”

Válasz:

Kedves Pipike!

Jó lenne, ha még egy kicsit türelmes lennél önmagaddal, és kívárnád, hogy jobban megismerd a fiút, milyen is valójában. Biztos, hogy még jobban égnél, ha felvágásból mutogatná a leveledet a többieknek. Ehelyett inkább, amikor találkoztok, kövesd a tekinteteddel, hosszasan nézd, kérdezősködj felőle a barátnőknél, barátoknál, akikben megbízol. Ha megtudja, hogy érdeklődsz, meglátod, hogyan fog reagálni. Ha ő is az érdeklődés jeleit mutatja, nagyon jó úton haladsz. Ha viszont nem, felejtst el. Addig is szabad idődben barátkozz a társaiddal, szórakozzatok, bicajozzatok, korizzatok, bulizzatok együtt, és eközben a jól ismert és biztonságos közösségben leküzdheted a szégyenlősségedet, és bátrabb leszel a beszélgetések során.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves vagyok. Az egyik osztálytársam már 5 éve szerelmes belém, és ezt már milliószor megmondta. A gondom az, hogy szimpatikus srác, de én őt csak barátomnak tartom. Ezt már sokszor megmondtam neki, de nem fogadja el. Szerintem köztünk hiányzik a kölcsönös vonzódás, a „kémia” ahogyan mondani szokták. Ha nekem valamelyik srác megtetszik, megőrül. Volt már, hogy össze is verekedett a szimpátiámmal. Mit tegyek, hogy megértse, hogy mint fiú nem vonzó a számomra, és hogy továbbra is barátok maradjunk?

Barát”

Válasz:

Kedves Barát!

Én úgy látom, és ez jó, hogy pontosan tudod, mit akarsz, és mit nem, legalábbis az osztálytársaddal kapcsolatosan. Semmi esetre se kezdj vele járni sajnálatból, hisz beláttad, hogy te nem nyújthatod neki azt, amit ő szeretne. Továbbra is viselkedj vele barátként, és ha következetes vagy ebben, előbb-utóbb biztosan elfogadja, hogy köztetek nem lehet szó többről.

„Kedves Bizalmas!

Kérlek, segíts, mit tegyek?! Szerelmes vagyok a bátyám barátjába. A gond az, hogy sokkal idősebb nálam, 23 éves. Amikor buli van nálunk, én is ott vagyok velük. Eddig semmi sem történt köztünk. Volt, hogy egy másik barátja próbálkozott, de én lekoptattam. Hogyan hódítsam meg a szimpátiámat?

Zsazsa”

Válasz:

Kedves Zsazsa!

Jó lenne, ha nem lennél ilyen türelmetlen tizenéves, és nem sietnéd el a dolgokat, hisz köztetek igen nagy a korkülönbség, és biztos, hogy a másik nem iránti elvárásaid nem egyeznek meg a fiúéval. Ha mégis kitartasz nála, hagyd, hogy ő tegye meg az első lépést. Neked az a dolgod, hogy az legyél, ami vagy, egy kedves, életvidám, fiatal, iskolás lány. Ha nagyon rámenősen viselkedsz az idősebb fiúkkal, félt, hogy láthatatlan címkét akasztanak rád, könnyű csajnak titulálnak, ami nem hiszem, hogy tetszene neked. Légy türelmes, várd ki, eljön a te időd is!

Az elűzött asszony

Elt egyszer egy eszkimó faluban egy szegény árva lány. A nagybátyjai nevelték. A legidősebb közülük sámán volt. Mindnyájan ügyes vadászok voltak, bőven volt ennivaló az iglujukban, és szerették a kis árvát. Kajakot építettek, evezőket, íjakat, nyilakat, szigonyokat faragtak, s a kislány mindig ott sürgölődött körülöttük. Mikor az asszonyok megvarrták a kajakvázak fókabőr huzatát, és az idő is már megenyhült, a nagybácsik vadászni indultak.

Ha sikeres volt a vadászat, hazafelé kilógatták a kajakból színes takaróikat, hogy az asszonyok lássák, és elébük menjenek. A kislány mindig elsőnek futott le a tengerpartra.

Így nőtt fel. Egy ügyes, fiatal vadász vette el feleségül, hamarosan szült is neki az asszony egy kisfiút. Csakhogy a fiatal vadász állhatatlan volt. Hagyta, hogy megbabonázzák, gyerekestül elkergette az asszonyt, és új feleséget hozott az iglujába.

Egyszer az új feleség, amint éppen vízért járt, a tengerparton találkozott az első asszonnal. Előbb ő merítette meg a vedrét a himbálózó jégtábla szélénél. Amikor az első asszony gyerekével a hátán nehézkesen előrehajolt, az új asszony ellökte a jégtáblát, amin állt. A tábla lassan úszni kezdett a tengeren.

A szomszédok keresték, nevét kiabálták, de a jégtábla addigra messze sodródott.

Este az elűzött asszony gyermekét levette a hátáról, melléje kuporodott, és keservesen sírni kezdett. S mert erre a gyerek is

sírva fakadt, egy dallal csitítgatta: *Bátyókám, bátyókám, segíts, szabadíts meg minket!*

De nem jött a szabadító. Az asszony a ruháival kezdte etetni a gyermeket. A prémbundájuk szegélyét, csizmájuk halbórból készült díszét az asszony előbb megrágtá, úgy adta oda a gyerekeknek. Volt az asszonynak egy jegesmedvebőröböl készült öve. Abban hordta a gyereket. Éjszaka arra ébredt, hogy kellemes meleg van. Az öv jegesmedvévé változott, az melegítette.

Reggel a medve nem volt sehol. A gyerek sírni kezdett éhségében. Az asszony akkor rápillantott a kis fatáljára, amelyet az övének lógatva mindig magánál hordott. S láss csudát, a tálka gőzölgött! A kis halak, amelyeket férje kabalából az aljára festett, ott főttek benne!

Ettől kezdve minden reggel ennivalót vagy langyos vizet találtak a tálban.

Mélyen benne jártak már a tavaszban. Napról napra fogyott alattuk a jégtábla, de az asszony látta már a part szegélyét, és bízott abban, hogy az erős szél előbb fújja ki őket a szárazra, mint elolvadna a jég.

De akkor a szél egyszerre megfordult, s vitte őket újra a tenger felé. Nem volt mit tennie, erősen a hátára kötötte a gyereket, és a hullámok közé vetette magát. Szerencséjére sekély volt a víz, és hamarosan ki is lábalt a partra. Iglut készített magának. Fókán és madártojáson éltek.

Telt, múlt az idő. A fiú helyre kis emberre cseperedett. Egyszer egy nagy, fekete foltot láttak a tengeren. Kiderült, hogy egy hatalmas rozmár. Egyenesen feléjük tartott. Ahogy az iglu elé ért, visszahajtotta a csuklyáját – s íme, a legidősebb bátyóka volt, a sámán nagybácsi.

– Tudjátok, hogyan kell kajakot készíteni? – szölt, s azzal a fiúnak egy fejszét adott.

Megcsinálták a kajakot. Csodák csodája – jött nyomban a bátyóka ismét rozmár alakjában. Sámán volt: ha akarta, át tudott változni. Csakhogy közben apadt, fogyott a bűvereje: már alig tudott emberré visszaváltozni.

– Most jöttem utoljára – mondta. – Induljatok el a nyomomban, mindig utánam.

Azzal visszabukott a tengerbe.

Elindultak. Az anya evezett, a fiú kormányozta a kajakot. Az ötödik napon ott volt előttük a szülőfalujuk földje. Odagyúlt fogadásukra a falu apraja-nagyja. Mindenki ott volt. Csak a legidősebb bátyóka nem.

Az asszony sírva kereste.

– Sámán volt, és érted tett mindent. Nem tér vissza már – mondták az emberek.

Az asszony, míg élt, leste a tengeren azt a fekete foltot. De a bátyóka eltűnt, nem látta soha többé.

Eszkimó mese

Illusztráció: Tomos Tünde

A sütemények kalandos történetű parányának névadója egy 17. században élt, Mignot nevű párizsi cukrász, aki ifjabb korában eget-földet megmozgatott, hogy udvari szállító legyen. Mesterke-

Minyontörténelem

déseit titkon kiléste egy Boileau nevű költő, és amikor az édességek híú mestere elérte célját, alaposan kigúnyolta, persze versben. A mérges Mignot erre ellenverset íratott egy másik poétával, és ezzel az ellenverssel telenyomtatta azt a csomagolópapírt, amelyekbe az apró süteményeket csomagolta. A költői párbajban jól mulató párizsiak persze felfigyeltek a verses papírra, s mind többen nyitottak be a cukrászdába körülnézni. Sőt, a pletykára éhes udvari körökben is divatba jött Mignot mestertől hozatni az apró süteményt (mignon – ejtsd: minyon – franciául = piciny, apró). Így cukrászunk az áhított cím mellé, amely önmagában keveset ért, új vevőket is szerzett. Az ő számukra találta ki azután azt a változatos ízű és töltésű aprócska süteményt, amelyet világszerte minyonnak neveznek.

Ki találta fel?

Valami hasznosat feltalálni mindig nagy dolog, mégsem ismerjük minden hasznos találmány feltalálójának a nevét.

Például arról sincs fogalmunk, ki alkotta az első kereket. Legfeljebb annyit feltételezhetünk, hogy görgőként először hengeres fatörzseket alkalmaztak, míg az ezekről levágott fakorongokról valakinek eszébe nem jutott a kerék ötlete. A legrégebb eddig ismert kerékre egyébként egy ötezer éves sumér királysírban bukkantak. De a jóval fiatalabb találmányok ismert feltalálójának nevét is csak kevesen tudják. Azt, hogy a légszivattyút Guericke találta fel 1650-ben, a hangvillát Schore 1711-ben, a gégetük-röt Garcia 1855-ben, csak akkor sorolja fel ilyen biztonsággal az ember, ha kikeresi az adatokat. A technikatörténet ugyanis nyílvántartja az ismert feltalálókat. Még azoknak a nevét is feljegyezte, akik valami bolondosat találtak fel. Az itt látható öltözék például a német Wolfgang Bimstein 1816-ban született „zseniális” találmánya. Borús időben ajánlja hordani, mivel a rászerelt fémlapokról az esőcseppek leperregnek...

(-6-)

Tudod-e?

Milyen „kincsek” rejtőznek a narancs héjában?

Nos, a gyümölcs héjából sajtolt olaj parfümök, légfrissítők alkotórésze, s ez adja az Earl Grey tea illatát is. A keserű narancsból nyert olajat pedig az aromaterápia a szorongás oldására ajánlja.

Mi mindenre hatásos a citromfű?

A mediterrán eredetű növény illóolajának feszültségoldó és kedélyjavító hatása köztudott, de nyugtalanság, álmatlanság, heves hangulatváltozások és idegi eredetű gyomorpanaszok esetén is ajánlott szer a belőle készült tea.

Mennyi rózsára van szükség egyetlen csepp rózsaoaj előállításához?

A tudomány mai állása szerint egyetlen csepp rózsaoajat harminc rózsaszirmából tudnak előállítani.

Milyen természetes illatosítót használhatunk a lakásban?

A szegfűszeggel teletűzdelt citrom vagy narancs a téli hónapokban üde illattal tölti meg az egész lakást.

-6-

Esernyősztori

Az esernyő távol-keleti találmány: kínai és indiai uralkodók felett hordozták eredetileg hatalmi jelvényként. Európába egy praktikus gondolkodású angol világlátó hozta be a 18. században. Honfitársai eleinte gúnyolódtak rajta, de aztán – mivel éppen akkortájt jött divatba a kényes-fényes cilinder – hamarosan megkedvelték. Méghozzá annyira, hogy a keresetüket féltő londoni bérkocsisok még tüntettek is az új viselet ellen, hiszen akinek esernyője volt, neme ült okvetlenül bérkocsiba, ha eleredt az eső. Az esernyő terjedését nem lehetett megállítani. Hamarosan úri divattá vált egészen Európában. Madame Pompadour XV. Lajos király egyszer nem kevesebb mint száz esernyővel ajándékozta meg egyszerre.

TARKA OLDAL

1	2	3		4	5	6		7	8	
9				10				11		SS
12			13				14		15	
16		17				18		19		
20				21	22		23			
		24	25			26		27		
28	29								30	
31			32					33		
										

Keresztrejtvény

- Maga miért nem dolgozik? A munka megédesíti az életét.

- ...
A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. Egy, szlovénul, 10. Talál, 11. Madárriasztó szó, 12. Lennert Géza, 13. Női név, 15. Visszaé! 16. Finom sütemény, 18. Gyorsan beszél, ... a nyelve, 20. Ica, 21. Látó egynemű betűi, 23. Ilyen mese is van, fordítva, 24. Európai nemzet, 27. Század, szerbül, 28. Nem betonépület, 30. D. T., 31. A végén magol, 32. Tízszer száz, 33. Egyforma magánhangzók.

Függőleges sorok: 2. Európa nemzet, 3. Igen, németül, 4. Védő, 5. Tenger, angolul, 6. Rangjelző, 7. Éhség, 8. Őszülő, 9. A poén második része, 13. Latin kötőszó, 14. Román pénz, 17. Cím, 19. Rádió-televízió, 22. Súly, 25. Élesít, 26. Várt betűi, 28. Létezett, 33. Régen élt rokon.

Betűrejtvények

1	<table border="1"> <tr><td>T</td><td>K</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>LÉ</td><td>O</td><td></td><td>Y</td></tr> </table>	T	K			LÉ	O		Y	2	<table border="1"> <tr><td>G</td><td>Y</td><td>F</td><td></td></tr> <tr><td>O</td><td>N</td><td></td><td>K</td></tr> </table>	G	Y	F		O	N		K	3	<table border="1"> <tr><td>SZ</td><td>TELT</td></tr> <tr><td>Ű</td><td></td></tr> </table>	SZ	TELT	Ű		4	<table border="1"> <tr><td>D</td><td></td><td>DA</td></tr> <tr><td>R</td><td></td><td></td></tr> </table>	D		DA	R		
T	K																																
LÉ	O		Y																														
G	Y	F																															
O	N		K																														
SZ	TELT																																
Ű																																	
D		DA																															
R																																	

Skandináv rejtvény (33.)

Ebben a tanévben új rovattal találkozhattak a Jó Pajtás olvasói. A horgászok és halkedvelők igényeit igyekszik kielégíteni a Horog. A rejtvényben hat halnevet kell megfejtenetek.

		ÉSZAK-AMERIKAI ÁLLAM NITROGÉN	ÉHSÉG SÜTŐ-MESTER		FÜSZERES FERFINÉV (ÉK. H.)	CÉRNA EGYNEMŰI	AZ ABAFI ÍRÓJA (MIKLÓS) M. Z.	TÉLI CSAPADÉK HORGÁSZÓ	MÁR BETŰI	
		ASSZONY-NÉVKÉPZŐ EGYFAJTA TÉSZTA	HOGYNE ÁLLATI FEKHELY				GYORSAN HATÓ MÉREG ITALOZOL	FÉLIG VARR RÉGI SZAVUNK		
	GAUSS	VÖRÖS-TENGERI ÖBÖL AMERICIUM	DÉL CÍM	LONDONI RÉSZLET ... VILMOS SVÁJCI HŐS		GÓDRÓT KÉSZÍT HELVET FOGLA-LOK FORD.			NÉVELŐ	
	NYAKAS				ARATÓ-ESZKÖZ CÍMER-MADÁR				RÉGI MÉRTÉK-EGYSÉG	LÁNGOL
	MARGARIN-FAJTA		"M" MÁRTON EGYNEMŰI		VÉGTELEN SÓTÉT PANCSOVA	FORDÍTVA VARÁZSLÓ KOVÁCS LÁSZLÓ		FOLYADÉK SUGÁR		
KÖZEPE NÉLKÜLI DOB		-...-NÉL NORVÉGIA		PALIKA (ÉK. H.) NORD			SZÓ-TOLDALÉK A 3. SZEMÉLY			
								TEMPUS		

Keresztszavak

			S	E	S			
			Á	L	Z			
			R	V	O			
T	E	N	G			K	É	K
H	A	L		S		T	Á	S
	Z	Ú			A	V	A	R
			É	E	N			
			P	T	D			
			A	T	Ó			

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes szavak alakuljanak ki.

Verses rejtvény

D	O	Á	LL	E	S	V	A
I	N	SZ	O	NY	S	A	R
SZ	G	Á	TT	É	Á	A	R
Ő	Ó	R	A	F	R	G	A

A rejtvényben Nemes Nagy Ágnes egy őszi hangulatú versének két sorát olvashatod, ha rájössz, hogy hol kell elkezdni az olvasást.

Jobbra, balra

	R	L	É		←
	E	M	B		←
→	O	T	O		
→	N	D	R		
	E	V	Ö		←
☀	A	C	I		←

Úgy kell pótolnod a hiányzó betűket, hogy a nyilak irányában váljék értelmessé a szó. A kiemelt oszlopokban egy magyar zeneszerző nevét kapod.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Rejtvény betűkkel

B					L		E	
		R	T				É	

ABK
ABÓ
ADR

AHL
AIO
DKT

AGP
EIR
ÉLR

Rakd a helyükre az ábra alatti betűket, csak arra vigyázz, hogy értelmes szavak keletkezzenek belőlük!

Számjáték

			20			
14			15			13
			10			

10, 9, 15, 14, 12, 2,
20, 13, 7, 8, 7, 5, 3.

Rakd be a fenti számokat az üres négyzetekbe úgy, hogy vízszintesen is, és függőlegesen is 70 legyen az összegük. Segítségül négy számot beírtunk.

A 32. szám megfejtései

Berakós rejtvény

csigásor

Betűrejtvények

1. terefere, 2. négyszemközt, 3. pihenés, 4. munka

Minirejtvény

tavirózsa

Őszi munka

szüret

Szó-ta-gol-va

Nem mind arany, ami fénylik.

Szóbetoldó

ÁL

Körszámtan

A keresett szám 150, mert a számokat hol megszorozzuk 3-mal, hol kivonunk belőlük 11-et.

A 31. skandináv rejtvény helyes megfejtése

SÜTŐTÖK, CSILLAGTÖK, DÍSZTÖK.

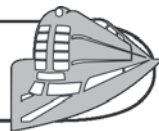
Könyvjutalmat kap

Mecserik Balázs, Csantavér

A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta Fazekas Attila

Borobudur templomegyüttese

Borobudur eredete homályba vész, mindössze annyit tudunk róla, hogy építését i. sz. 750 körül rendelte el egy Sailendra-dinasztiához tartozó kormányzó. A munkálatok mintegy száz évig tartottak. A 10–11. században máig ismeretlen okokból megkezdődött Közép-Jáva (és Borobudur) elnéptelenedése. Nem tudjuk, meddig működött a templom, sem azt, miért hagyták el a hívők, de bármi volt is az ok, az építményről hosszú időre teljesen megfeledkeztek. Bekebelezte a trópusi dzsungel, s fogságából csak 1814-ben szabadította ki Sir Stanford Raffles brit kormányzó.

Borobudur építői az ezeréves buddhista hagyományokat követték, miközben nem tévesztették szem elől azt, hogy az épület a Sailendra-dinasztia hatalmát hirdesse. A templomegyüttes egy Buddha-történet szimbolikus építészeti leképezése, miszerint a mester földre terítette köpenyét, rátette a koldusok kis cseréptálát, arra pedig a botját.

Borobudur alapja tehát egy négyszögletes tér, rajta egy félgömb alakú testtel, melyet egy 35 méter magas függőleges csúcs zár le. Ez a szerkezet három, vallási szempontból alapvető fontosságú térre osztható, melyek a világ részekre tagoltságát szimbolizálják. A három szféra – a kamadhatu, az érzések, a rupa-dhatu, a forma, és az arupa-dhatu, a formátlanság birodalma – olyan állapotokat tükröz, melyeken a hívőnek a nirvána keresése közben át kell mennie. A fejlődési szinteket szimbolizáló tereket díszítő domborművek a jó és a rossz cselekedeteket és azok karmikus következményeit ábrázolták, a felsőbb emeleteken Buddha tanításait mintázták meg. Ezek kivitelezése a készítőik teljes művészi szabadságáról tesz tanúbizonyságot. Mivel a személyes megvilágosodás egy életen át tartó folyamat, a három építészeti egység – akárcsak a világ három sztúpája – összefüggéseiben alkot harmonikus egészet.

A khama-dhatu jelképező első térbe csak négy ponton lehet belépni, mivel egy hatalmas, 6 méter széles, 3 méter magas, 123 méter hosszú támfal veszi körül. A falba vésett 106 dombormű közül több befejezetlen, ami arra utal, hogy a szentély alapját még az építkezés befejezése előtt meg kellett erősíteni, a tám-

fal felhúzását talán ez indokolta. Egy kevésbé elfogadott elmélet szerint a fallal a szerzeteseket kívánták megvédeni a világ zajától.

Gautama Sziddhártha tanítása szerint, amikor minden emberi vágy eltűnik és már csak a világ formái léteznek, akkor érünk el a rupa-dhatuba, amit Borobudur épületegyüttesében öt egymás fölé helyezett, lépcsőkkel összekötött terasz jelképez. A szentélyben körbefutó folyosók együttes hossza 5 km. A falakon logikus rendben követhető a hagyományos történeteket megörökítő díszítés. Az első folyosón két sorozat dombormű látható. Az alsó sor Buddha földi életének jeleneit ábrázolja, míg a felső lelki fejlődésének állomásait mutatja be. Az itt található 104 fülke mindegyikében egy-egy mánsi-buddha (testet öltött buddha) állt. A 79 megmaradt szobron Buddha a jobb vállát szabadon hagyó leplet visel, haja csigákba göndörödik, csak középen marad egy kis fonat. Egy kivétellel mindegyik ábrázolás különböző, szimbolikus jelentésű kéztartással mutatja a mestert.

A második és harmadik folyosó 50-50 méterrel a buddháját egy sorban futó domborművek kötik össze.

Minden út, mely a templom szívéét körülvézi, követi a négyszögletes alaprajz vonalát, csakúgy, mint a pihenő a felső szint bejárat

előtt. Ez a tér szimbolizálja az átmenetet a forma és a formanélküliség világa közt, azaz aközött, ami elképzelhető, ha elhagytuk a vágyak birodalmát, és aközött, ami nem megtapasztalható. A pihenő egyik balusztrádján 64 Vairócsana Buddhát ábrázoló szobor áll.

Borobudur legfelső részét három kör alakú terasz alkotja. Ezek rejtik a mestert ülve, a tanítás (dharma) kerekével a kezében ábrázoló szobrokat.

Borobudur csodálatos templomának központja egy egyszerű, absztrakt szimbólum; a test és értelem nyúgeitől megszabadult állapotot, vagyis a nirvánában honoló örök békét tükrözi. Ezen a helyen az 1814-es feltárás során találtak egy üres termet. Egyesek szerint azért üres, hogy ne szentségtelenítse meg a semmi birodalmát. Mások azt feltételezik, állt itt egy óriási Buddha-szobor, ami azóta eltűnt, vagy azonos a templom mellett félig eltemetve talált figurával.

Nem messze Borobudurtól két kisebb szentély áll: Mendut és Pawon. A buddhista zarándokok általában e két templom megtekintése után indulnak csak el Borobudurba.

Borobudur súlyos szerkezeti hibái közül a legnagyobb a csatornázási rendszer tökéletlensége. A esővíz miatt az épület megrepedezett, a folyosók veszélyesen meggörbültek. Az állandó nedvesség hatására pedig zuzmók és gombák lepték el a szobrok felszínét, sokat tönkretéve. A zónára jellemző napi átlagosan 20 °C hőmérséklet-ingadozás következtében a kő külső rétegei lassan letöredtek, a gyakori földrengések tovább rombolták a szentélyegyüttest.

1975-ben megkezdődött a falak szétszedése, melynek során több mint egymillió követ bontottak ki, s a restaurálás során a környéken talált mintegy 10 000 tömböt is beépítették az épületegyüttesbe.

A hatalmas erőfeszítéseket igénylő munka eredményeképpen sikerült Borobudur templomegyüttesét helyreállítani. Napjainkban ismét megcsodálható a buddhista építészet e páratlan emléke.

Szőke Zoltán meditációja

Manapság, amikor annyi a baj a világban, s az élet minden területén érződik a válság, ritka dolog, ha valaki azt mondja, tökéletesen boldog és elégedett az életével. Márpedig Szőke Zoltánnál boldogabb s kiegyensúlyozottabb embert keresve sem találni manapság.

Azok, akik nem ismerték közelebbről, nem is gondolnák, hogy nem volt ez mindig így. Két évvel korábban kétségbeesetten kereste a kapaszkodókat az életben, mert elmondása szerint besokallt a stresszel teli hétköznapi taposómalmtól.

Mi bajod volt konkrétan? Biztos vagyok benne, hogy rólad ismeretlenül sem feltételezte volna senki a képernyőn, vagy az újságokon keresztül, hogy nem vagy egyben. Hiszen szép családod van, stabil munkád, országos hírneved...

– Évek óta egy órált taposómalomban éreztem magam, s ettől egy idő után besokalltam. És mint minden ember, valójában én is félelemben éltem. Ezért kerestem kapaszkodókat, de sokáig nem találtam. Fel tettem magamnak a kérdést, hogy miért kell nekem ezekkel a problémákkal, ezekkel a rettenetes belső csatározásokkal kelnem és feküdnöm? Első célom tehát az volt, hogy megszabaduljak ezektől a rosszul beidegződött szokásoktól.

A családod tudott a vívódásaidról?

– Természetesen. Ilyen dolgokat egyébként is csak kizárólag Anikóval, a feleségemmel tudok megbeszélni. És nem azért, mert épp ő van kéznél, hanem nála jobb tanácsadó még nem volt az életben. Ekkor jutott eszébe Anikónak, hogy van egy ismerőse, a „Drági”, azaz a Zentáról Budapestre származott Dragan Milunović, aki évek óta meditációval foglalkozik, ezt tanítja. Abban a pillanatban fel is hívtam. Az összes panaszaomat rázúdítottam szegényre, de nyugodtan végighallgatott, s azt mondta, tud segíteni. Meg is beszélünk másnapra egy találkozót. Gyakorlatilag akkor kezdődött az én átalakulásom, amiért azóta sem tudok eléggé hálás lenni Dráginak.

Mikor volt ez a bizonyos első találkozás?

Zoli: Két éve. Katartikus élményként élt meg már a legelső meditációt is. Szavakkal szinte leírhatatlan az érzés, amikor meditatív állapotba kerültem. Azt éreztem, hogy újra találkoztam önmagammal, ezért abba sem akartam hagyni. Döbbenetes volt az a belső csend, amit tapasztaltam. Előtte

fel sem fogtam, mit jelent az, amikor kikapcsoljuk az agyunkat.

Meséltél másoknak a meditációról?

– Eleinte nem. Viszont amikor egyre több pozitív visszajelzést kaptam, boldogan újságot. És elgondolkodtam, hogy tulajdonképpen miért ne osztanám meg ezt mindenkivel. Hogy van egy módszer, amivel jobbra tehetjük a saját és mások életét. Itt ez a válság, a sok szörnyűség. Ha valaki tud valamit, annak meg kell osztania másokkal is, hogy előre tudjunk haladni az életben. Nem beszélve arról, hogy ha többen műveljük ezt a meditációt, az sokkal hatásosabb. Ha mondjuk egyszerre ketten meditálunk, akkor duplázódik a hatás. Ha négyen, akkor megnégyszereződik.

Mennyire személyes a technika? Ugyanazt csinálja mindenki egy ilyen meditáció során?

Dragan: Nem. Szubjektív minden egyes meditáció. Találkozni kell az illetővel és átbeszélni a problémáit. Minden problémára van valamilyen megoldás. Zoli is egy bizonyos problémával jött hozzám. Számtalan módszer létezik. Több mint száz technikája van az elcsendesülésnek, a gondolatok ki-játszásának. Annak, hogy megtaláld magad a pillanatban. Sajnos a legtöbben a jövőben vagy a múltban élnek, nem pedig a jelenben. Pedig ez lenne a legfontosabb.

Zoli: Ha jól belegondolunk, valójában egy rettegés az élet. Sokan a korábban megélt negatív dolgokból építkeznek, annak alapján tervezik az életüket. Amikor gyereket nevelünk, minden pillanatban azt mondjuk, jaj erre vigyázz, nehogy eless stb. Aztán a szomszédok, a barátok is elmondják, mire vigyázzunk, sőt a tévében is, a rádióban is ezt látjuk, ezt halljuk. Milyen élet ez, ha folyton tartani kell valamitől? A meditáció megtanít arra, hogy a pillanatot éld meg. Abban pedig nincs félelem.

Dragan: Ha csend van benned, nem lehetsz máshol, csak a pillanatban. A csend ugyanis a jelenben van. A jelen a kulcs. Mert akkor nincs aggodás, nem vetted előre a problémákat. Zoli említette az imént a felpörgött életet. Úgy gondolom, nem feltétlenül azzal van a gond, hogy felpörgött az élet, és verseny van, hanem, hogy legyen egy módszered, amivel felkészíted magad a napi kihívásokkal járó stresszes helyzetekre és ezek kivédésére. És mivel tudsz felkészülni? Ha pihensz. Vagyis az alvással és az álmokkal. Esetleg relaxálsz mellette, vagy sportolsz.

Zoli: A meditációt, úgy általánosságában, már sokan kutatták, és a tudomány is hajlik arra, hogy elismerje ennek az előnyeit, hatásait. Sok országban már az egészségügyben is alkalmazzák. Pl. olvastam, hogy a magas vérnyomást, és keringési zavarokat is vissza lehet vele állítani.

A család többi tagja is megtanult meditálni?

– Igen. Velem egy időben a feleségem, Anikó is megtanulta a technikát. Jó ideig ketten meditáltunk otthon. Aztán a fiainknak feltűnt, hogy rendszeresen félrevonulunk, s megkérdezték, mit csinálunk. Miután elmeséltem nekik, érdeklődtek, hogy ez rájuk is jó hatással lenne-e. Mivel Drágitól tudtam, hogy ez a fiatalok számára is csak előnnyel jár, így ők is megtanulták. Félévkor kezdtek el, és év végére nagyon sok négyest ötötre javítottak. Sokkal jobban tudtak koncentrálni az iskolában is. Sokszor négyesben is meditálunk, nincs is ahhoz fogható érzés, amikor megnégyesrezzük az energiánkat. Szeretném, ha a példámon keresztül mások is meg tudnák teremteni önmaguk számára a lelki békét. Drági barátommal távoli terveink között szerepel, hogy erre hivatalos formában is lehetőséget teremtsünk, s minél több embert megtanítsunk meditálni.

Ákos nem tudta, melyik bolygón van – a világsztárnak zenélt

A 17-szeres Grammy-díjas világhírű top-producer (Whitney Houston, Tony Braxton, Celine Dion, Michael Buble, Katharine McPhee), David Foster and Friends című amerikai turnéja egyik állomásán a koncert előtt a színpadra hívta Létray Ákos, hogy zongorázzon neki.

Létray Ákos jelenleg a Berklee College Of Music hallgatója Bostonban zeneszerzés/producer szakon.

– Nem tudom, egyáltalán képes leszek-e feldolgozni ezt az élményt, hiszen kiskorom

óta talán ez volt a legnagyobb álmom. David felhívott a színpadra, hogy onnan jobban lássam a próbát, amit egyébként új felfedezettjével Charice-el tartott közvetlenül az előadás előtt. Elképesztő, hogy mennyire természetes, jó humorú ember, hihetetlen energiával és őszinte gyermeki lelkesedéssel – mesélte Létray Ákos.

– Megkérdezte, hogy melyik hangszeren játszom, azt válaszoltam, hogy zongorán. „Akkor bizonyítsd be, van 30 másodperced” – mondta Ákosnak Foster.

– Mikor leültem a zongorájához, azt a pillanatot soha nem felejttem, elkezdtem ját-

szani egy dalt, amit ő jegyez, mint producer – tette hozzá a magyar zenész.

David Foster elismerő szavakkal illette Ákos. Mikor a magyar fiú felállt a zongorától – így szólt: „Te úgy játszol mint én.”

– Én már nem tudtam, hogy melyik bolygón vagyok, erre tartotta a kezét egy pacsira, és egy rövid személyes beszélgetés után elkezdődött a bámulatos koncert, amiről filmet is forgatnak az USA-ban.

Reméljük, Ákos később is találkozik még a neves producerrel, sőt annak örülnék a legjobban, ha magának is felfedzné a magyar tehetséget.

Euro TOP 10

1. Robbie Williams: Bodies
2. David Guetta Ft. Akon: Sexy Chick
3. Black Eyed Peas: I Gotta Feeling
4. Lady GaGa: Paparazzi
5. Alexandra Burke Ft. Flo-Rida: Bad Boys
6. Shakira: She Wolf

7. Madonna: Celebration
8. Chipmunk: Oopsy Daisy
9. Agnes: Release Me
10. Taio Cruz: Break Your Heart

Skrapits Erik kinőtt a No Thanxből

Három, bakfislányok sikongatásától hangos év után fogta magát, és örök búcsút intett a No Thanxnek. A hír sokkolta a rajongókat, Erik azonban nem hagyja sokáig kétségek között kedvelőit. Bejelentette, hogy bár jelenleg a tanulmányaira koncentrálni, csakhamar visszatér a színpadra, ráadásul olyan produkcióval, amely kétséget sem hagy afelől, hogy érdemes volt lelécelnie a tinibandából.

– Miután napvilágot látott, hogy kilépsz a No Thanxből, csupán udvarias nyilatkozatokat lehetett olvasni a szakításról. Mi volt a kiváltó ok, amiért elhagytad a zenekart?

– Volt néhány konfliktusom a sráccokkal. Az együtt töltött három év alatt kiderült, hogy más-más zenei utat járva kezeljük el a jövőt. Ezenkívül szerettem volna a tanulmányaimra koncentrálni. Szombathelyen járok egyetemre, ami hétfőtől csütörtökig tartó elfoglaltsággal jár, és elkezdtem a Fitness Companynál egy személyiedző-tanfolyamot is.

– Szerepet játszott a döntésben, hogy kényelmetlenül vált a tinielőadó szerepe?

– Természetesen ez is közrejátszott a szakításban. Tinizekarként indultunk, és még mindig ebbe a kategóriába tartozunk, miközben mindannyian felnőttünk. Huszonegy évesen hiteltelennek éreztem volna, ha folytatom a munkát a zenekarral.

– Ezek szerint nem intesz végleg búcsút a zenélésnek?

– Dehogya! Sosem szeretnék a zenétől elszakadni, sőt az a célom, hogy tovább képezsem a hangomat. Továbbra is járok Szekeres Adriennek, aki már régóta tanít. Azt szeretném, hogy amikor újra közönség elé állok, akkor azt egy önazonos produkcióval tegyem. Nem akarok még részletesen beszélni róla, de ha minden igaz, a jövőben Hrutka Róberttel fogok dolgozni. Hogy konkrétan mit hoz ez az együttműködés, maradjon egyelőre titok!

– Mi az, amivel egészen biztos, hogy szegényebb lennél, ha nincs a No Thanx?

– Hatalmas ugródeszka volt számomra a zenekar: örösi lökést adott a pályámnak, életem gyönyörű szakaszát köszönhetem neki. Rengeteg

kapcsolatra tettem szert ez idő alatt, arról nem is beszélve, hogy a zenekar kapcsán ismerkedtem össze a jelenlegi szerelmemmel. Illetve az örök szerelmemmel... (Nevet.) Ez a pontos kifejezés...

– A zene mellett személyi edzőként is szeretnél érvényesülni. Gondolod, hogy ebben is olyan sikeres leszel, mint zenészként?

– Sokan kiemelték ezt, és bár valóban fontos rész az életemnek, szó sincs róla, hogy lemondanék a zenei pályáról. Továbbra is előadónak tartom magam, aki igazán a színpadon érzi otthon magát. Az a helyzet, hogy szeretném megalapozni a civil jövőmet. Minden józan zenésznek van polgári szakmája, és én is úgy gondolom, biztosabb lesz a jövőm, ha több lábon állok. A párom is hasonlóan gondolkodik: az edzői tanfolyamra ugyanis mindketten beiratkoztunk.

– Amikor összejöttél a kedveseddel, Kiss Orsolya műsorvezetővel, sokan nem jósoltak hosszú időt a kapcsolatnak. Most pedig még suliba is együtt jártok. Ebből a végén még házasság lesz...

– Az idő minket igazolt: másfél éve vagyunk együtt, harmóniában, boldogságban. Mindketten úgy érezzük, hogy nagyon jó irányba halad a kapcsolatunk. Boldog lennék, ha házasság lenne a vége.

Simonyi Zsigmond

(Veszprém, 1853. január 1. – Budapest, 1919. november 22.)

Budapesten, Lipcsében, Berlinben, majd Párizsban folytatott egyetemi tanulmányokat. Hazatérve 1877-ben Budapesten magántanár, 1878-tól helyettes tanár, majd 1889-től a Magyar Nyelvtudományi Társaság tanára. A Tanácsköztársaság ideje alatt politikai nézetei miatt üldözték, ez lélekben teljesen összeroppantotta. 1895-től a Magyar Nyelvőr, majd 1903-tól a Nyelvészeti Füzetek szerkesztője. Balassa József segítségével német–magyar szótárt szerkesztett. Négy évtizeden át nyelvészek új nemzedékét nevelte fel, és egyben tudósként is maradandót alkotott. Jelentősek a határozókról, kötőszókról, jelzőkről írt tanulmányai. Megteremtette az összehasonlító mondattant. A nyelvtudomány eredményeit az iskolai nyelvtanokban népszerűsítette. Foglalkozott a nyelvhelyesség kérdéseivel. 1903-ban a közoktatásiügyi miniszter megbízásából elkészítette az új iskolai helyesírást, amelyet csaknem az egész irodalmi élet is elfogadott. Mind tanárként, mind tudósként jelentőset alkotott.

Továbbiak itt: <http://mimagy.web.elte.hu/simonyi/>

SIMONYI ZSIGMOND HELYESÍRÁSI VERSENY

A Magyar Nyelvtudományi Társaság az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézetének támogatásával Kárpát-medencei helyesírási versenyt hirdet Magyarországon, valamint a határon túli magyar lakta területeken, az általános iskolák felső tagozatos diákjai számára. A verseny vajdasági fordulójának koordinátora az Újvidéki Módszertani Központ. A verseny selejtezője három fordulóból áll:

1. iskolabajnokságból – iskolánként annyi diák juthat tovább a körzeti versenyre, ahány magyar tagozat van
2. körzeti versenyből – a körzetekből a nyolc-nyolc legeredményesebb tanuló szerez jogot a döntőn való részvételre
3. tartományi döntőből – a nyolc legeredményesebb versenyző utazik Budapestre a Kárpát-medencei döntőre.

Az iskolabajnokságról továbbjutó tanulók adatait 2009. december 14-éig kell eljuttatni a módszertani központ címére. A körzeti versenyek szervezői:

1. körzet: Szabadka, Október 10. Általános Iskola (Közép-Bácska)
2. körzet: Zenta, Emlék Általános Iskola (Tisza mente)
3. körzet: Muzslya, Szervó Mihály Általános Iskola (Bánság)
4. körzet: Újvidék, Petőfi Sándor Általános Iskola (Dél-Bácska)

A körzeti versenyeket 2010. február 20-án (szombaton) tartják, a tartományi döntőt pedig 2010. április 17-én (szombaton) Újvidéken a Petőfi Sándor Általános Iskolában (Bora Prodano-viču. 15/a)

A verseny vajdasági főszervezője Rokvić Erzsébet (erzsabet.rokvic@yahoo.com.). Az iskolák a benevezéseket a következő címekre küldhetik:

**Újvidéki Módszertani Központ, Fehér Ferenc tér 1.,
tel.: 021/456-422, e-mail cím: umk@eunet.yu.**

Kérjük az iskolákat, hogy a gyorsabb és eredményesebb együttműködés érdekében adják meg e-mail címüket is.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatósi, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefex: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■